DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXII Kaina 35 c. ANTRADIENIS – TUESDAY, GEGUŽĖ – MAY 7, 1991 Nr. 89

Lietuva išlydėjo savo prezidentą

Pasiruošimas mitingui Sąjūdžio suvažiavime

Vilnius. Gegužės 4 d. – „Amerikos balsas" pranešė, jog ankstų rytą nepriklausomybės kovotojai iš įvairių Lietuvos miestų ir kaimų pradėjo atvykti į Vilnių Lietuvos Sąjūdžio suplanuotam masiniam susibūrimui bei demonstracijoms.

Sąjūdžio organizatoriai laukė maždaug šimto tūkstančio žmonių. Ir neapsiriko. Susirinko gal net daugiau į pirmąjį susibūrimą po sausio 13-osios „Kruvinojo sekmadienio", kai Sovietų daliniai puolė Lietuvos tlevizijos ir radijo pastatą. Dešimtimis tūkstančių žmonių tada apsupo Parlamento rūmus sostinėje ir saugojo savo vyriausybę nuo užpuolimo.

Šeštadienio masinis mitingas įvyko kelias mylias toliau nuo Parlamento rūmų Vingio parke, kuriame Sąjūdis yra turėjęs anksčiau masinius lietuvių mitingus. Paskutinis didžiausias mitingas čia buvo 1990 m. balandžio 7 d., kuriame dalyvavo nuo 250,000 iki 300,000 žmonių, kai Lietuvos Parlamentas deklaravo Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Tuo metu Sovietų tankai ir ginkluoti daliniai važinėjo po Vilniaus miestą ir baugino žmones, vyriausybę ir visus žmones Lietuvoje. Po to Kremlius pradėjo trijų mėnesių ekonominę blokadą.

Padėtis įtempta

Ir šio šeštadienio sąlygos nė kiek negeresnės – Sovietų daliniai tęsia pagrindinių vyriausybės pastatų okupavimą, ginkluoti kareiviai vaikšto sostinės gatvėmis, daugelis jaunų vyrų turi slapstytis, kad nebūtų sugauti ir prievarta išvežti į okupanto kariuomenę. Praėjusį mėnesį Sovietų kareiviai devyniuose Lietuvos miestuose užėmė pastatus, atėmė automobilius, elektroninius instrumentus bei kitus įrankius. Lietuvos vadai įspėja, jog Sovietų vyriausybė gali dar kartą bandyti pašalinti Respublikos vyriausybę. Prieš savaitę, balandžio 27 d., Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis pasakė,jog gegužės mėnuo gali būti lemtingas Vilniaus ir Maskvos ryšiams.

Landsbergio žodis

Kalbėdamas Sąjūdžio suvažiavime, Landsbergis pastebėjo, jog Sovietų Sąjungos prez. M. Gorbačiovas pažadėjo imtis griežtų priemonių prieš tas respublikas, kurios nepasiršys to pakto, kurį pasirašė devynios Sovietų respublikos. Jis pasakė, jog greitai pasirodys, ar Kremlius tikrai nori pradėti „garbingus pasitarimus su Lietuva, kaip su tauta ir valstybe, kuri pasirinko savo kelią, arba pradės vėl eiti ekonominės, politinės ir karinės prievartos keliu".

Lietuvos prezidentas sakė,jog, kai Sovietų kareiviai tęsia savo užgrobimas Lietuvoje, tai Sovietų Sąjungos vyriausybė Maskvoje visa tai paneigia ir sakosi vis nežinanti nieko apie tą jų veiklą. „Lietuva dabar yra ‚atnaujintoje okupacijoje', sako Landsbergis ir „nežinia, ar sovietų kariškiai veikia pagal Maskvos įsakymus, ar jie tai daro savo nuožiūra". „Mes galbūt susidursime su ta situacija, panašia į ano meto nepriklausomybės atstatymo periodą, kai buvo 1918-1919 metais kovota už nepriklausomybę prieš vokiečių bermontininkus ir rusų dalinius, kurie tęsė Lietuvos okupaciją po Pirmojo Pasaulinio karo. Landsbergis taip pat įspėjo, jog Sovietų vadovybė pradės gaudyti naujokų amžiaus vyrus, kurie atsisako tarnauti Sovietų kariuomenėje.

Kaip Lietuva apsigins?

Landsbergis išsireiškė, jog Lietuva privalo pati savęs paklausti, kaip ji turėtų apsiginti, jei karinė jėga bandytų pašalinti teisėtą vyriausybę – Parlamentą ir vyriausybę, o taip pat ir vietines vyriausybes". Kaip mes privalome atsispirti? Aš kalbu ne tik apie kentėjimus ir laukimą kada imperija subyrės, bet apie rezistenciją. Kai kas mano, kad tie, kurie turi medžioklinius šautuvus ar šakes, turi pasipriešinti prieš puolimą bet kokiu būdu. Mes sakėme, kad labiausiai efektyvus ginklas yra neginkluota rezistencija". Į tai įeina atsisakymas klausyti prikergtos užsienio vyriausybės įsakymų, mokėti jai mokesčius, dalyvauti jų rinkimuos, kalbėjo Landsbergis. Taikos rezistencijos ginklas yra pasakiškai galingas, bet priklauso nuo kiekvieno toje rezistencijoje dalyvavimo.

Lietuvos vadas pasakė, jog „tai yra sunkūs klausimai parlamentui. Atsakymas į tuos klausimus nuspręs tam tikras išvadas ir pasiaukojimą, kurį mes visi turime padaryti". Jis sakė, kad tokia bus tema šeštadienio mitinge, kuris turi prasidėti 5 val. popiet Vilniaus laiku.

Prezidentas George Bushas žaidžia „video" žaidimą Bethesdos Laivyno ligoninėje sekmadienį su savo vaikaičiais Sam ir Ellie LeBlond šioje Baltųjų rūmų išleistoje nuotraukoje. Kairėje matyti Brent Scowcroft, Saugumo tarybos pirmininkas, o dešinėje – John H. Sununu, Baltųjų rūmų štabo viršininkas.

Prezidentas sugrįžo iš ligoninės

Washingtonas. – Praėjusį šeštadienį JAV prezidentas G. Bushas, kuris Michigano universitete priėmė garbės doktoratą ir kalbėjo iškilmių metu, staiga atsirado Bathesda ligoninėje.

Prezidentui, kuriam birželio 12 d. bus 67 metai, bebėgant Camp David prezidentinėje poilsio vietovėje, pradėjo pritrūkti oro, prasidėjo kvėpavimo sutrikimai. Dr. Michael Nash, kuris atliko pirmąjį patikrinimą, pasakė, kad prezidentas nėra sunkiai susirgęs. Baltųjų rūmų spaudos direktorius M. Fitzwater pranešė spaudai, jog prezidentas neturėjo širdies priepuolio. Tačiau širdies plakimas ilgesnį laiką nebuvo normalus.

Viceprezidentas Dan Quayle buvo savo rezidencijoje ir priėmė Tautinės Erdvių programos sąjungos atstovus. JAV Konstitucijos 25-asis papildymas nusako procedūrą, kai prezidentai perleidžia laikinai eiti pareigas viceprezidentui, jei jie tuo metu nebegali jų atlikti. Bet viceprez. Quayle kalbėjosi tą vakarą su prez. Bushu, o Baltųjų rūmų štabo viršininkas John Sununu ir Saugumo Tarybos pirmininkas Brent Scowcroft abu kalbėjosi su Quayle ir pareigų perleidimo klausimas nebuvo keliamas, nes prezidentas nėra tokiame pavojingame stovyje,kad reikėtų perleisti pareigas.

Raštas, kurio nereikėjo

Praėjusio pirmadienio rytą gydytojai pranešė, jog buvo nutarta nenaudoti prezidnetui „elektrinio smūgio", kas sugrąžintų jam ritminį širdies plakimą. Tyrimai parodė, kad nebuvo širdies priepuolio. Pakako vaistų, kurie per 24 valandas buvo naudojami. Jei iki pirmadienio ryto būtų nepagerėjęs jo kvėpavimas, tai tik tada būtų reikėję to „elektrinio smūgio", kad grįžtų normalus širdies plakimas bei kvėpavimas. Spaudos direktorius M. Fitzwater pranešė, kad buvo paruoštas prezidento pareigų perdavimo viceprezidentui laiškas, jei būtų reikalingas, kurį turi pasirašyti pats prezidentas. Tačiau to nereikėjo. Vakar rytą prez. Bushas grįžo į Baltuosius rūmus ir pradėjo eiti savo pareigas.

Kai gydytojai ji paliko dar antrai nakčiai ligoninėje, jis parodė savo nepasitenkinimą. Daktarai sako buvo nustebę, kad po medicininės pagalbos, prezidento širdis ne tuoj grįžo į normalų plakimą.

— **Vilniuje** suejus šimtui dienų nuo Kruvinojo sekmadienio, netoli televizijos bokšto, buvo pasodinta 13 ažuoliukų ir viena liepaitė.

— **Švedijoje** stažuojasi Darius Kviklys, Saulius Kabulskis ir Nerijus Kazakevičius, pirmieji iš 42 jaunųjų Lietuvos ūkininkų. Jie gyvena ir dirba švedų šeimose. Jiems už 40 valandų savaitę moka 2,400 kronų. Stažuotė truks 6 menesius.

Prez. Landsbergis Washingtone

Washingtonas. – Lietuvos Respublikos prezidentas Vytautas Landsbergis, kaip ir buvo numatyta, atvyko į Washingtoną ir sustojo Lietuvos pasiuntinybėje, kuri yra jo oficiali Jungtinėse Amerikos valstijose sustojimo vieta. JAV prezidentas George Bushas, kuris vakar sugrįžo iš ligoninės, jį priima trečiadienį, kaip ir buvo skelbta.

LIETUVOJE

— **Lietuvos** Respublikos Parlamentas gavo Sovietų Sąjungos prez. M. Gorbačiovo laišką,kuriame rašo: „Siūlau Respublikos Aukščiausiajai tarybai tuoj visiškai atkurti TSRS Konstitucijos ir Lietuvos TSR Konstitucijos galiojimą, atšaukti anksčiau priimtus antikonstitucinius aktus". Jis taip pat dar rašo, kad žmonės reikalauja įvesti prezidentinį valdymą. Tas laiškas buvo rašytas sausio 11 d. Visi žinome, kas po to įvyko Lietuvoje.

— **Lietuvos** televizijos ir radijo direktorius S. Valiulis prie desantininkų užgrobtų pastatų kartu su „Akistatos" kūrybinės grupės nariais V. Kubiliumi, V. Motiejūniene ir R. Kubiliumi tęsia bado akciją.

— **Kaune** įvyko telšiškio Vytauto Valiaus jubiliejinė paroda, kuris 1956 m. baigė Vilniaus institutą ir reiškiasi grafikoje. Dailininkas ėmėsi knygų iliustravimo kūrybos ir jo ypač minėtini Mykolaičio-Putino eilėraščių knyga „Langas", Maironio „Pavasario balsai", Baranausko „Anykščių šilelis", Marcinkevičiaus „Mažvydas" ir ciklai „1863 metai Lietuvoje", „Planeta, „Vilnius, „Pajūris". Parodoje atsilankiusius žavėjo tautosakos motyvais sukurti paveikslai, originalūs kūriniai, jų simbolika.

— **Eltos** korespondentas Artūras Mankevičius kalbėjosi su aukšto rango karininku Vilniuje, kuris prašė neskelbti jo pavardės, bet kuris jam pasakė, kad tarybiniai desantininkai vykdys savo vadų įsakymą, naudodami bet kokias priemones ir gaudys lietuvių jaunuolius į sovietų kariuomenę. Tai ir vykdoma.

Trys Landsbergio klausimai

Vilnius. Gegužės 4 d. – Šiandien popiet maždaug 100,000 žmonių susirinko dalyvauti nepriklausomybės mitinge Vilniuje ir pareiškė pritarimą Lietuvos Parlamentui, kuriam vadovauja buvęs Sąjūdžio pirmininkas Vytautas Landsbergis.

Šis mitingas buvo suorganizuotas Sąjūdžio žmonių. Landsbergis, kaip pranešė „Amerikos balsui" iš Vilniaus žurnalistas Rimantas Kanapienis, buvo sutiktas su gausiais plojimais ir garsiais sveikinimais. Savo kalboje jis peržvelgė dabartinę politinę situaciją Lietuvoje, jos ryšius su Sovietų Sąjunga ir vėliausias jų pastangas sudaryti nepastovią padėtį.

Landsbergis klausė žmonių: jei būtų reikalinga, ar žmonės padėtų išlaisvinti Lietuvos televizijos ir radijo pastatus? Ar kaimynai padėtų jauniems vyrams, kurie būtų prievarta imami naujokais? Ar žmonės padėtų apginti Lietuvos sienas? Į kiekvieną šį klausimą žmonės vienu balsu atsakė „Taip!" Kaip „Amerikos balso" laidoje buvo sakyta, žurn. Kanapienis pranešęs, jog minia buvusi labai sujaudinta, kai Landsbergis jiems pasakė apie Amerikos Atstovų rūmų įneštą rezoliuciją, kad Amerika pripažintų Lietuvos vyriausybę.

Lietuvos rezistencija

Kitas kalbėtojas buvo dabartinis Sąjūdžio pirmininkas Juozas Tumelis, kuris pažadėjo, jog Sąjūdis rems Lietuvos Parlamento ir vyriausybės pastangas stiprinti nepriklausomybę Lietuvoje. Dar kalbėjo Lietuvos ministeris pirmininkas Gediminas Vagnorius ir Tautinės Gynybos departamento vadovas Audrius Butkevičius. Jie visi pabrėžė „pasyvios rezistencijos" galimybes prieš Sovietų vyriausybę, jei teisėta Lietuvos vyriausybė būtų sutrukdyta eiti savo pareigas.

Taip pat pranešama, jog mitinge dalyvavo Lietuvių motociklistų klubo delegacija, kurie pažadėjo savo ištikimybę Lietuvos nepriklausomybei, vyriausybei ir Parlamentui.

Tuoj po Sąjūdžio mitingo prez. Landsbergis išskrido į Maskvą, iš kurios sekmadienį turėjo išskirsti į Ameriką. Šeštadienio mitingas buvo pirmas toks masinis lietuvių susibūrimas sostinėje po „Kruvinojo sekmadienio" įvykių. Lietuvos žmonės iš naujo parodė savo visišką paramą Sąjūdžiui, savo vyriausybei ir Parlamentui ir išlydėjo savo prezidentą į Amerikos Jungtines valstijas.

— **Klaipėdoje** neveikė 10 mokyklų, nes mokytojai streikavo, reikalaudami didesnių atlyginimų.

Sąjūdžio vadovybės pareiškimas

Vilnius. – Čia įvyko konferencija, kurioje tam tikros grupės vienminčių buvo aptarta Lietuvos ateitis. Po jos Sąjūdžio vadovybė išleido šį pareiškimą, kurį pasirašė Lietuvos Sąjūdžio Seimo Tarybos pirmininkas Juozas Tumelis.

Balandžio 13-ąją įvyko Lietuvos ateities forumo konferencija, kurios dalyvių kalbos priminė pernykštį trisdešimties „Kreipimąsi į Lietuvos žmones". Vėl peikiamas parlamentas, Vyriausybė, vėl reikalaujama atkuriamojo seimo. Po sausio įvykių tokios kalbos atrodo ne tik keistos, bet ir įtartinos. Oratoriai užmiršo, kas pagrindinis mūsų priešas, kas daro didžiausias kliūtis į nepriklausomą ir demotrakišką gyvenimą. Forumo sudėtis perša mintį, kad tai – politinės valdžios netekusių komunistų, kelių pernelyg ambicingų deputatų, nuo įvykių atsilikusių ar nepakankamai įvertintų asmenų mėginimas išeiti į viešumą. Pasinaudodami Lietuvos sunkumais, dangstydamiesi demokratijos, vienybės , opozicijos būtinumo šūkiais, forumo organizatoriai nori sukelti nepasitenkinimą dabartine Lietuvos valdžia ir atsirevanšuoti už prarastus postus bei pažeistas ambicijas. Konstruktyvių pasiūlymų stoka ir išankstinis kriticizmas tai tik patvirtina.

Kadangi konferencijoje buvo spekuliuojama ne tik Lietuvos inteligientijos, bet ir Sąjūdžio vardu, jo Seimo Taryba pareiškia, kad Lietuvos Sąjūdis:

— neturėjo ir neturi nieko bendra su Lietuvos ateities forumu;

— neatsako už buvusią Lietuvos Sąjūdžio lyderių veiklą šiame forume;

— pasilieka teisę oficialiai nuo jų atsiriboti.

Mes įsitikinę, kad Lietuvos žmonės, patyrę sunkius išbandymus, atskirs pagrindinį kelią nuo apgaulingų šunkelių, o kritiškai nusiteikę inteligentai suras kitus partnerius ir kitas veiklos formas.

200,000 mitinge

Vilnius. – „Laisvosios Europos radijo" žiniomis, praėjusį šeštadienį į Vingio parką susirinko ne 100,000, bet maždaug 200,000 žmonių, kai buvo suruoštas masinis lietuvių mitingas, į kurį žmones sukvietė Sąjūdis.

Sąjūdžio pirmininkas Juozas Tumelis pradėjo mitingą, pabrėždamas, jog naujos okupacijos jėgos plečia savo veiklą visoje Lietuvoje. Mitingas tęsėsi maždaug tris su puse valandos. Be jau minėtų kalbėtojų, dar sužinome, kad kalbėjo parlamentaras Česlovas Stankevičius ir buvęs politinis kalinys prelatas Alfonsas Svarinskas.

Šiame mitinge buvo nutarta kreiptis į laisvas pasaulio tautas, parlamentus, valstybių vyriausybes, politines partijas ir sąjūdžius, pažymint, kad Lietuvos nepriklausomybės klausimas nėra Sovietų Sąjungos vidaus reikalas ir kad tyla paskatins Sovietus dar labiau persekioti nekaltus lietuvius. Lietuvos apsisprendimas už nepriklausomybę yra nepakeičiamas. Lietuvos reikalai turi būti aptariami Jungtinėse Tautose ir Lietuva privalo sugrįžti į tautų sąjungą – Jungtines Tautas nariu ir į tarptautines organizacijas.

— **„Lietuvos aidas"** savo balandžo 23 dienos vieną puslapį paskyrė balandžio 12 dieną mirusiam Stasiui Santvarui, pažymėdamas, kad iškrito dar viena „Antrųjų vainikų" gėlė.

Landsbergio priėmimas

Chicago. – Loyolos universiteto priėmimas Lietuvos prezidentui Vytautui Landsbergiui bus kitokio pobūdžio, negu praėjusią savaitę buvo skelbta, praneša pats universitetas. Po garbės doktorato įteikimo iškilmių gegužės 11 dieną, minėtas priėmimas nebus viešas. Universitetas sako, jog nepatogu, kad turėjo pasikeisti originalusis planas, bet tam yra rimtos priežastys.

Lietuvos žurnalistų bado akcija.

— **Ministeris** pirmininkas Gediminas Vagnorius, sugrįžęs iš Kanados, painformavo apie savo kelionę, vyriausybę ir parlamentarus, bet ypač atkreipė dėmesį į desantininkų siautėjimą ir susidariusią įtemptą padėtį Lietuvoje.

— **Lietuvos Laisvės** Lygai vadovaujantis Antanas Terleckas tapo Vilniaus miesto mero patarėju, kuris anksčiau kritikavo ir demonstravo „prieš valdžios namus".

KALENDORIUS

Gegužės 7 d.: Stanislovas, Butautas, Danutė, Domicėlė, Rimtė.

Gegužės 8 d.: Mykolas arkangelas, Audrė, Džiugas, Dainora.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:41, leidžiasi 7:54.

Temperatūra dieną 62 l., naktį 42 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

APGINKIME STORĄJĄ ŽARNĄ NUO VĖŽIO

Klausimas. Mano vyras visai susilpo — kojų nepanešė, rankų nepakėlė. Manė, kad širdis. Gydytojas rado, kad jis kraujavo į žarnas dėl ten atsiradusio vėžio. Kaip tokią ligą susekti ir kaip tokio vėžio storojoje žarnoje išvengti? Mano vyras nekreipė dėmesio į išmatas, o jose, pagal gydytoją, jau senokai buvo kraujas.

Atsakymas. Tai tikrai apsileidęs tas Tamstos vyras: pats žmogus, o ne kas kitas turi savo pareigas atlikti tinkamai. Dabar reikia kiekvienam po savaitės nevalgymo kraujo ar mėsos įvairiame pavidale, gydytojui talkinant,ištirti laboratorijose savo išmatų gabalėlį kaip galas piršto dydžio. Jei bus rastas (nematomas) kraujas, gydytojas nurodys tolimesnius tyrimus. Taip elgiantis, ir net pakartotinai, galima susekti ankstyboje stadijoje vėžį storojoje žarnoje.

O kad vėžys storojoje žarnoje nesuktų sau gūžtos, štai ką reikia daryti. Naujausi mediciniški tyrimai susekė, kad kviečių sėlenos (wheat bran) 2-3 pyragaičių (muffins) pavidale, po 30 gramų sėlenų per dieną, saugo nuo vėžio, pasitaikačio storojoje žarnoje.

Tyrimai buvo atlikti su 75 moterimis. Jos buvo padalintos į tris grupes. Vienos valgė kviečių, kitos avižų, o trečios kukurūzų sėlenas (bran). Pasirodo, kad valgiusios kvietines sėlenas (wheat bran) turėjo savo žarnose mažiausiai vėžį prišaukiančių junginių.

Palyginus kviečių sėlenas su avižų sėlenomis (kurios mažina cholesterolį kraujuje) ir su kukurūzų sėlenomis rasta, kad kvietinės sėlenos iš tikrųjų mažina antrines tulžies rūgštis (secondary bile acids) ir mažina visų ten žarnoje esančių bakterijų enzimus, kurie turi ryšį su vėžio atsiradimu storojoje žarnoje.

Tas žinias perdavė Valhalla, NY, dirbąs American Health Foundation tyrinėtojas Bandaru S. Reddy Atlantoje įvykusiame šio krašto eksperimentinės biologijos susirinkime (The Federation of American Societies for Experimental biology). Tas tyrinėtojas primygtinai patarė kasdien valgyti stambiai maltų miltų kvietinius javainius (whole wheat cereals).

Tyrimais susekta, kad kasdien valgant raudoną mėsą įvairiame pavidale (kotletai, dešros, kumpiai, steikai) padidėja pavojus, kad storojoje žarnoje atsiras vėžys, kuris kasmet šiame krašte susirgdina 110,000 žmonių, o jų numarina 53,000. Štai dėl ko tas vėžys ten atsiranda: gyvulio riebalai gausina tulžies kiekį ir sužadina auglius. Kviečių ir kitų grūdų sėlenos netirpsta vandenyje ir padeda šalinti iš žarnų vėžį sukeliančias medžiagas. Taip tvirtina dietininkė Linda Van Horn, dirbanti Northwestern universitete.

Gi, avižų ir ryžių sėlenos, o taip pat vaisių ar daržovių stambmenos (fiber) gali sumažinti cholesterolio perviršį kraujuje ir tuo būdu atitolinti sklerozę, dėl kurios žmogaus galva ima neveikti, širdis susilaukia atakos ir senatvė prieš laiką ateina.

Idant lietuvis, ypač lietuvė nenutuktų, patariama kirsti ne sėleninius pyragaičius, bet grynas sėlenas (bran) su kiaušinio baltymu.

Įvairių sėlenų nauda

Kvietinės sėlenos (wheat bran) netirpsta vandenyje ir saugo storąją žarną nuo vėžio. Avižinės sėlenos (oat bran) tirpsta vandenyje — jų dvi uncijos kasdien suvalgomos sumažina cholesterolį nuo 7 iki 10%. Ryžių sėlenos (rice bran) irgi gali sumažinti cholesterolį. Miežių ir sojos pupelių sėlenos (bran) mažina cholesterolio perviršį kraujuje.

Išmintingam lietuviui jokio patarimo nereikia: jis, tuos faktus žinodamas, elgsis taip, kad apsisaugotų nuo storosios žarnos vėžio ir nuo per ankstyvo susenimo, širdies atakos bei paralyžiaus — stroko.

ĮSTRIGO KANALE AKMUO

Klausimas. Gerb. dr. Adomavičiau, labai prašau atsakyti į mano prašymą. Moteris iš Lietuvos apie 30 metų rašo, kad ji turi akmenį kažkur kanale įstrigusį ir labai skausmingą. Prašo kokių nors vaistų kad ištirpintų ar išvarytų. Operacijos ten turbūt nedaro.

Ponas daktare jau esi rašęs apie tai, bet tada nebuvo jokio reikalo atsiminti. Patarkit, parašykit nors gal receptą, kad padėtų tai nelaimingai moteriai. Aš jai galėjau patarti tik vandenio gerti. Jus gerbianti.

Atsakymas. Baisi tamsa sveikatos reikale ir ten ir čia. Kaip anam žydui su kiauru stogu: kam taisyti, kad nelyja, o kaip taisyti kad jau lyja. Pradėkime visi lietuviai stropiau sveikata rūpintis — dar „nelyjant" apie ją švieskimės ir pagal tą šviesą elkimės. Išsikirpkite ir laikykite sveikatos reikalu žinias — tada vargo bus mažiau.

Kuriame kanale tas akmuo randas: tulžies ar šlapimo? Tuojau operuoti reikia, nes tulžies takai gali užsidegti mirtinai, o šlapimo sulaikymas gali pagadinti inkstą. Operacijos tokiais atvejais daromos visur ir Lietuvoje kuo geriausiai. Bet pasitaiko apie 5% tokių pacientų, kurie nepriima geriausio gydymo, o dairosi į šalis, prašydami tabletės. Kuo greičiau praneškite tai moteriai, kad ji paklustų tenykščių gydytojų patarimui.

Vien to akmens prašalinimas padėties neatitaisys, nes reikia šalinti akmenis gaminančią priežastį. Tai jau ilgas reikalas ir ten gydytojai jai patars kaip elgtis. Apie tai čia irgi buvo rašyta, bet kas iš to rašymo, kad tai buvo žirniai metami į sieną — neišmintingasis elgiasi kaip anas žydas su savu stogu. Todėl mes visi pradėkime daug energingiau svarbiausiu reikalu rūpintis: sveikatą prarasti galima labai greitai. Liga raita atjoja — deja, tik pėstele šalinasi, ir tai ne visada.

ŠIRDIES SUTRIKIMAS — ATSIŲSKIT VAISTŲ!

Klausimas. Mielas Dr. Adomavičiau, iš Lietuvos nuo brolio gavau laišką, kuris rašo, kad turėjo širdies sutrikimus. Buvo paguldytas ligoninėn. Atsiuntė tris receptus — prašo vaistų.

Jūs man ir lietuvių visuomenei tiek gero padarėte, nutariau pas Jus kreiptis, jeigu galite atsiųskite man vaistų. Aš užmokėsiu, ar parašykite receptus, nes su šitais iš Lietuvos negalima gauti — neturi tokių. Su gilia pagarba.

Atsakymas. Ir vėl tas pats — nėra gydytojo diagnozės, kokia tai širdies liga, o tik trys receptai kelioms tabletėms, kurios mažai svarbios rimtai širdies ligai ir kurių šio krašto vaistinės nelaiko. Be to, keliolika net ir gerų — veiksmingų tablečių nieko reikšmingesnio gero širdžiai nepadarys. Rimta širdies liga reikalauja viso žmogaus amžiaus gydymo.

Sklerozę reikia gydytis jau čia nurodytais būdais — juos pasiųskite net sveikiems ten giminaičiams.

Kiek galima suprasti iš receptų, reikia vaistų širdies arterijų nuolatiniam praplėtimui. Jų yra čia visokių — dauguma jų labai brangūs. Praktiškiausias bus nebrangus ilgo veikimo nitroglicerinas — EA Nitroglycerin cap. 6.5 mg. Kaina čia rašančiam už šimtą kapsulių tik 11.19 dol. Tamstai pasiųstas receptas tūkstančiui kapsulių — jas imti kas 12 valandų po vieną. Tegul jis pildo tenykščio gydytojo nurodymus, gydo sklerozę ir ima šį geros formos nitrogliceriną. Šitoks pranešimas broliui suteiks šiokios tokios naudos. Paprašykit, kad atsiųstų gydytojo nurodytą diagnozę ir parašyk šiam skyriui.

KAIP TĖVAI GROJA, TAIP VAIKAI ŠOKA

Klausimas. Mano vyrui gydytojas rado skrandyje žaizdą ir pasiuntė gabalėlius žaizdos laboratorijon ištyrimui, ar tai nėra vėžinė žaizda, nes išvaizda žaizdos nėra graži. Patarė jam nerūkyti, nes žaizda skrandyje turi netrukdoma greitai užgyti, nes ilgai neužgyjanti, dar ne vėžinė, gali tokia tapti. Manot jis pasižadėjęs nerūkyti nemelavo? Ne. Nuėjęs ligoninės išvietėn toliau rūkė, o gydytojas jį užtikęs pakartotinai išaiškino nerūkymo būtinumą, nes toks elgesys trukdo žaizdai gyti. Vyras atsiprašė, bet nuėjęs kampan vėl dūmą traukė. Iš kur tas žmogaus neklusnumas ir melavimas, net pražilusio žmogaus — ne vaiko?

Atsakymas. Kaip tėvai Tamstos vyrą, jam esant vaiku, nuteikė, taip jis tokių nuotaikų vedamas ir gyvena. Štai tuo reikalu daugiau žinių, nes tai yra mūsų visų gyvybinis reikalas. Neklaužadų — melagių apie mus gyva galybė.

Vaikas dažnai sau pagalvoja, kodėl mamai-tėčiui galima meluoti, o jam ne? Vaikai meluoja dėl daugelio priežasčių. Daug kartų taip atsitinka dėl psichologinio nepajėgumo tinkamai apsitvarkyti su gaunamomis žiniomis. Tada vaiko melas yra normalus.

Daugeliui vaikų melas yra laikinas dalykas — jie išauga iš tokio stovio. Kitiems, gi, melavimas pasilieka viso jų gyvenimo įpročiu, kaip atsitiko ir su Tamstos vyru. Užaugę tokie perduoda melavimą savo vaikams. Taip ir susidaro melagių šeimos.

Psichologai, psichiatrai ir auklėtojai sako, kad dauguma įpratusių meluoti vaikų taip elgiasi dėl to, kad jų gyvenime niekas nedavė progos jiems kitaip elgtis — nemeluoti. Neišmintingi tėvai ir tokie mokytojai bei dvasiškiai reikalauja iš vaikų gero elgesio, o jie patys taip nesielgia. Nors vaikus moko nemeluoti, bet daugelis tėvų „švelniai" meluoja. Vaikas yra nuteikiamas, kad tėvui vogti iš darbovietės dėžutę pieštukų nėra blogai, nes ten daug tokių dėžučių yra. O vaikas esti baudžiamas, kai jis pasisavina savo draugo pieštuką.

Arba vėl, motina prigulusi popiečiui sako dukrai: jei kas skambins, pasakyk, kad manęs nėra namuose. O kai vaikas sakosi sugrįžusiems tėvams padaręs pamokas, kai iš tikrųjų jis visą laiką žiūrėjo televiziją — jis gauna pylos, nes kitas vaikas pranešė tėvams. Taip ir susimaišo vaikas, nes jam neaišku, kodėl jis negali meluoti,kai jo mama gali.

Melas aptariamas kaip sąmoningas faktų iškraipymas. Berniukai yra linkę daugiau meluoti negu mergaitės. Daugiausia vaikai meluoja sulaukę 5-9 metų. Mažo vaiko melas dažnai yra išraiška jo fantazavimo, o ne noras apgauti kitus. Kartais vaikai meluoja iš nesupratimo ar nepajėgumo reikiamai pranešti smulkmenų. Dažniausiai vaikai meluoja iš baimės būti nubausti, nepriimtini ar išgąsdinti. Dažnai vaiko išsigandimas verčia jį meluoti, nes jis dar neturi vidinės jėgos prisipažinti nusikaltęs prieš pajėgų suaugusįjį.

Kartais neišmintingų tėvų šeimoje melas apima visus šeimos narius. Jų nenormalus elgesys išplinta pavidale vagystės, ištvirkavimo, girtavimo, rūkymo ir narkotizavimosi.

Dažniausiai melavimas išsivysto iš tėvų reagavimo į besivystančio vaiko melavimą. Sakysim, jei tėvai nekreipia dėmesio į vaiko teisėtus reikalavimus ir perdėtai reaguoja į vaiko melą, negailestingai ant jo užsipuldami: „Negaliu tikėti, ką tu sakai; jei meluosi — nebūsi mūsų šeimos nariu..." taip elgdamiesi tėvai tik pakenkia vaikui.

Gydytojai žino, kad normalus melas tampa nenormaliu kai vaikas kenčia dėl pažeminimo. Vaikai negimsta melagiais. Jų nusikalstamo melavimo šaknys glūdi netikusioje aplinkoje: dėl nevykusio auklėjimo namuose ir dėl kitų suaugusiųjų — įskaitant dvasiškių ir mokytojų — netinkamo apsiėjimo su vaiku. Kai vaikas turi pavyzdingą jo idealizuojamą vyresnįjį, jo sąžinė sveikai išsivysto. O kai vyresnysis vaiko idealas moko vaiką apeiti tiesą — tada vaiko melavimas nesiliauja.

Niekada nemokąs pabaudų už savo klaidingą važiavimą tėvas, ar už akių savo draugę apkalbanti motina apglušina vaiką. Už tai visi žinokime amžiną tiesą: kuo garbingiau tu elgsies su vaiku, tuo garbingesnio elgesio iš jo susilauksi.

Dėl apsilenkimo su šia tiesa, išaugo minios nepaklusnių — meluojančių žmonių mūsų aplinkoje, įskaitant ir tamstiškį vyrą. Dabar jis kenčia ir kitus vargina. Tokių medicinoje yra daugybė — net 75% neklauso gydytojo patarimų. Tokių vargai mažės, kai mes kreipsime didesnį dėmesį į vaiką ir savu pavyzdžiu padėsime jam išaugti į paklusnų ir tiesiakalbį bei tiesiadarbį suaugusįjį.

Ne tik specialios sistemos vaikų darželyje, bet ir išmintingų, kad ir nemokytų tėvų namuose šitaip pavyzdingai elgtis vaikas įpranta iš suaugusiųjų jam rodomo pavyzdžio.

NAUJA KNYGELĖ

LB Švietimo taryba vėl išleido naują knygelę vaikams, Algirdo Gustaičio „Algis Trakis ir Taksiukas Šleivys". Šioje knygelėje yra aprašoma nutikimai Lietuvoje ir yra jau VI dalis. Knygelės iliustracijos yra Juttos — Jūros Gustaitienės. A. Gustaitis lietuviškai visuomenei yra žinomas, kaip rašytojas, tad ir ši knygelė yra verta visuomenės dėmesio. LB Švietimo taryba, kurios pirm. R. Kučienė, nesnaudžia ir išleidžia vis naujų ir naujų knygų jaunimui.

Sugalvojo Algis Trakis ir Taksiukas Šleivys pamatyti Baltijos jūrą. Jie nutarė ją pasiekti keliaudami baidare upėmis. Jų kelionė buvo nuotykinga, kaip ir visos kelionės. Pakeliui teko daug žvėrelių pavežėti ir daugelis, pakelyje sutiktų žvėrelių jiems padėjo kelionėje.

Autorius labai vaizdingai aprašo šią jų kelionę. Skaitydami šią knygelę vaikams iš arti supažindinsime vaikus su įvairiais Lietuvos miško žvėreliais ir paukšteliais. Šioji knygelė ne tik įdomi savo turiniu, bet ji vaikams lyg ir Lietuvos gamtos vadovas. Autorius knygelėje kelia ir miškų išnykimo problemą. Jau žvėreliams ir paukšteliams sunku gyventi, kada vis mažiau bepaliekam jiems miškų. Taksiukas ir Algis Trakis, suprasdami juos, stengiasi žvėrelius pervežti į miškingesnius rajonus. Netgi pelėda juos naktį prikelia siūbaudama savo vaikus ant baidarės krašto, nes ji jau neberandanti tinkamo medžio pasiūbauti ir pamokyti savo vaikų. Čia vėl jiems į pagalbą ateina Trakis su Taksiuku, patardami lėkti į kitą upės pusę, kur auga didelis plačiašakis beržas. Algio Trakio ir Šleiviuko kelionių knygelė ne tik bus įdomi mūsų mažajam, bet labiausiai, kad įdomioje tėkmėje mes supažindinsime vaikus su įvairiais Lietuvos miškų žvėreliais ir paukšteliais, taip pat su jų problemomis. Tad ši knygelė labai patartina mamytėms, seneliams, o taip pat ir jauniesiems skaitytojams.

Noriu priminti, kad LB Švietimo taryba gavo naują knygų siuntą iš Lietuvos. Visos knygos yra labai vertingos ir jos tinkamos mokant vaikus lietuviškai. Knygos parduodamos savikaina, tad jų kainos yra labai visiems prieinamos. Čia galime rasti nuo gramatikos knygų įvairių pradinių mokyklų skyriams, su gražiomis iliustracijomis, tiek matematikos vaikams vaizdingų knygų ir įvairių gražių iliustruotų pasakų. Visas knygas galime įsigyti kreipiantis į LB Švietimo tarybos pirm. R. Kučienę arba per lietuviškas mokyklas.

Nijolė Nausėdienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $80.00. Foreign countries $90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$80	$45	$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol)	$90	$50	$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	$45	$30	$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.SA. dol.) savaitinis	$50	$30	$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Žmogus gali nuslėpti visus dalykus, išskyrus du: kad jis yra girtas ir kad jis yra įsimylėjęs.

Antiphanes

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba **(708)246-6581**
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.–7 v.v., antrd. 12:30–3 v.p.p. trečd. uždarytas, ketvd. 1–3 v.p.p., penktd. ir šeštd. 9 v.r.–12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 778-6969 arba **(1-312) 489-4441**
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
IŠSIPLĖTUSIŲ KOJŲ VENŲ
IR ŽAIZDŲ GYDYMAS
ODOS AUGLIŲ IR KOSMETINĖ
CHIRURGIJA

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
81 St. ir Kean Ave., Justice, IL
Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt 10-12; 1-6.

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (1-312) 337-1285

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS
4700 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453-2533
Tel. 708-636-3113

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166;
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm. antr., ketv. ir penkt. 3-6;
Šeštadieniais pagal susitarimą

NE TIK ŽINIŲ BEIEŠKANT

Neseniai skaičiau vietos spaudoje jautrų straipsnį, pavadintą „Visai prapuola pašto įstaigėlės", kuriame nostalgiškai aprašytas gyvenimas prieš šiuos kelis dešimtmečius mažame miestelyje, kuriame žmonės, ypač vyresnieji, kasdien ateidavo į savo kuklų pašto pastatą nusipirkti laikraštį, bet daugiausia tai pastoviniuoti su kitais ten susirinkusiais, pasidalinti naujienomis, rūpesčiais ir džiaugsmais. O dabar — skambėjo jų skundas — mažasis paštas pranyko, jis jau perkeltas į naują, miesto pakraštyje esantį modernišką, šaltą pastatą, kur žmogus tik įeina ir išeina atlikęs savo užduotį, netaręs nė vieno žodžio, nes nebėra tos nuotaikos, tų jaukių pokalbių ir priklausomumo jausmo.

Perskaičius tą straipsnį, kažkaip nejučiomis perverčiau tą rūpestį ir į mūsų išeivių gyvenimą. Vis labiau išsisklaidome, vis labiau visus keičia prabėgantys lyg sapne metai, vis tolstame nuo draugų ir giminių, nebent dar sumesdami kelis žodžius sekmadienį parapijos kieme, jeigu toks iš viso yra. Kur susitiktume, susipažintume ir suartėtume, jei nebūtų tų patalpų po sekmadienio pamaldų? Nors žmonės keičiasi, bet dažnai matydamas tuos pačius veidus visai nepastebi pasikeitimo, senatvės ar ligos rūpesčio ženklų, kaip būna sutikus daug metų nematytus draugus. Kur tada tęsti tą neįkyrų, bet taip reikalingą žmogišką bendravimą, jei ne spaudoje?

* * *

Iš dalies tą ryšį randame širdį paliečiančiuose draugų, artimųjų ar šiaip nežinomų tautiečių sukaktuvių, netgi mirčių aprašymuose, kur atrandame ne tik sausus faktus, bet ir į praeitį nukeliančias istorijas, viltis ir jų įgyvendinimą. Tokie straipsniai sudomina, sujaudina skaitytoją, suriša jį su aprašytaisiais nematomais siūlais. Juk visi esame keliavę panašiais keliais. Dabartinis gyvenamasis laikotarpis pilnas karų, smurto ir žmogaus nužmoginimo istorijų nėra labai palankus vilties ir tikėjimo palaikymui, bet visi tikrumoje norime kovoti su ta visus nužmoginančia, susvetimėti verčiančia įtaka.

Kaip tie kadaise prie to mažučio pašto susirenkantys vieniši žmonės, mes irgi norime išlaikyti ryšį su savaisiais, kur jie begyventų. Mūsų spauda čia atlieka tą paskirtį. Reikia joje daugiau tokių istorijų, kurios būtų tarsi viduryje kažkur tarp žurnalizmo, kūrybos ir gyvenimo tikrovės ir jos paįvairinimo. Tas palieka kažkokį vilties ir prasmės ryšį skaitytojuje. Gal reikia daugiau atsiminimų, trumpų įvykio aprašymų, dramatiškumo, nekasdieniškumo. Ir senos istorijos kartais būna aktualios, jos dažnai turi labai teigiamas pasekmes skaitytojo pasąmonėje, mus visus suartindamos.

Dabartinė spauda ir televizija pakeitė žmones, juos atbukino blogos žinios, nuo kurių norisi pabėgti. Yra gal atėjęs laikas spaudoje įvesti truputį žmogiškos moralės istorijų ir vaizdų iš tikrovės, ne vien ištraukų iš rašytojų veikalų. Sudominant su dar su mumis esančių tautiečių vargais, džiaugsmais ir pasiekimais, perduodant savai bendruomenei, ką tie asmenys patyrė, bet iki šiol tebesinešiojo tik savo širdyse. Keletą tokių pasakojimų buvo malonu jau pastebėti mūsų spaudoje, tačiau ta kryptimi turėtume keliauti dažniau. Juk kiekviena šeima turi tiek daug papasakoti spaudos žmogui, jeigu nesiryžta pati apie tai rašyti. Ryšiai su praeitimi turi būti stiprinami ne vien tik iškilmingais minėjimais, kurie turi jau visai kitą paskirtį ir tikslą. Todėl kviečiu papasakoti savus pergyvenimus mums visiems, kad ir kiti galėtų pakeliauti drauge.

* * *

Kaip pavyzdį pakartosiu čia vieną tokią mažą ištraukėlę iš Lietuvos Aido dienraščio, leidžiamo Vilniuje. Čia rašo senas žmogus, daug pergyvenęs, daug kuo nusivylęs, bet visgi nepraradęs vilties:

„Gedimino prospekte pasiramsčiuodamas lazdele įsiropščiau į troleibusą. Pašokęs šviesiaplaukis mokinukas užleido vietą. Katedros aikštėje paskui abu išlipame. Jis nustraksėjo link arkikatedros ir dingo už zakristijos durų, o aš pagalvojau: juk ir nuo tokio elementaraus gerumo jau buvome mažne atpratinti.

Nežinau, ar tas doras vaikinukas nuėjo patarnauti monsinjorui Vasiliauskui per mišias, ar giedos šventas giesmes berniukų chore. Tik dar kartą pajutau, kiek daug atkūrėme per tuos trumpus nepriklausomybės mėnesius, negandų metą. Ir vaiko ir suaugusio Lietuvos žmogaus širdyje sėta gerumo, doros ir meilės sėkla sudygo. Gali mus apvogti, apiplėšti, nužudyti — tų daigų niekas neišraus, kad ir kiek besitęstų niekšų valanda".

RKV

PLEČIASI DONNELLEY SPAUSTUVĖ

Chicagoje spaustuvė ir leidykla Donnelley, plėsdama savo bendrovės veiklą, nusprendė atidaryti savo padalinį, turintį 30 mil. dol. vertės Reynoso, Meksikoje.

LENKŲ PARADAS

Minint Lenkijos 1791 m. konstitucijos, paskelbusios laisvę ir lygybę, 200 metų sukaktį gegužės 3 d. Chicagos miesto centre įvyko paradas, kuriame jau buvo iš anksto pramatomas dalyvavimas apie 12,000 žmonių su 45 gyvaisiais paveikslais. Chicagoje yra apie milijonas lenkų kilmės žmonių, daugiau negu bet kuriame kitame mieste už Lenkijos ribų.

80 MIL. METŲ SENUMO

Chicagos universiteto studentas Thomas Evans, 21 m., kovo mėnesio pabaigoje kasinėdamas surado 80 milijonų metų senumo dinosauro kaukolę, kurios gana retai užtinkamos. Kaukolę perims Texas universitetas, nes jis prižiūri senovės iškasenas, rastas Big Bend.

DEPORTUOJA KRIMINALISTUS IMIGRANTUS

Chicagoje yra sudarytas Imigracijos įstaigos vienetas, kuris seka imigrantus, papildančius nusikaltimus. Tame vienete yra 6 vyrai. Per dvejus metus jie Chicagoje susekė 426 imigrantus, čia papildžiusius nusikaltimus.

LIETUVIŲ IŠEIVIJA IŠLAIKĖ EGZAMINĄ GERAI

DR. ANTANAS RAZMA

Sovietų teroras ir antrojo pasaulinio karo audros išplėšė didelę mūsų tautos dalį iš gimtinių ir nubloškė į nežinomą išeivijos likimą Vakaruose. Išvietintųjų amžius buvo įvairus, bet dauguma jų buvo mokslus baigę ar belankantys įvairias mokyklas.

Pradžioje po karo lietuvių išeivija susibūrė Vakarų Vokietijos stovyklose ir tuoj pradėjo organizuoti lietuviškas mokyklas, spaudą, kultūrinę, ideologinę veiklą, organizacijas, turėdama prieš akis didžiąją misiją: Lietuvos išlaisvinimą ir lietuvybės ugdymą jaunojoje kartoje. Ši misija buvo, yra ir turi būti kelrodžio žvaigždė visai mūsų lietuviškai veiklai išeivijoje.

Vėliau iš V. Vokietijos išeivijos masei persikėlus už vandenynų (JAV, Kanadą, Australiją ir kitur), ji nedingo milijoninių tautų visuomenėje kaip bespalvė išeivijos grupė, bet išsikovojo sau garbingą vietą kultūringųjų etninių grupių tarpe.

Su meile garbingos tautos praeičiai, jos kalbai bei kultūrai, laisvuose kraštuose atsiradusi lietuvių išeivija pamažu jungėsi į jau čia rastą senosios lietuvių išeivijos veiklą, šalia to kurdama savas švietimo institucijas, religines, politines, visuomenines, jaunimo organizacijas. Nepaprastą dėmesį skirdama savo vaikų išmokslinimui, rašytam žodžiui, bendrai kūrybai literatūroje, muzikoje, menę, lietuvių išeivija taip pat įsijungė į prekybos, finansų institucijas, neužmiršdama ir socialinės srities.

Viso šito išvadoje po keturiasdešimt penkių su virš metų planingo ir nuolatinio kūrybinio darbo pasirodė puikūs rezultatai.

Sistemingas lituanistinio švietimo tinklas išaugino sąmoningą lietuvių jaunimą. Nepaprastos tėvų pastangos išmokslinti savo vaikus pasiekė savo tikslą ir šiandien turime tūkstančius profesionalų, užimančių aukštas vietas įvairiausiose profesijose. Kūrybinė, kultūrinė veikla taip pat davė gerus rezultatus, ką patvirtina ir kritikai išsilaisvinusioje tautoje. Geras išeivijos susiorganizavimas į įvairias specifines ir bendrines organizacijas, kaip ir stipri lietuviška spauda bei radijo programų tinklas, daug prisidėjo prie veiklos suaktyvinimo.

Įkūrimas Lietuvių Fondo, kuriame šiuo metu sukaupta per 5 milijonų pastovaus kapitalo, duodančio kasmet iš procentų daugiau kaip 250 tūkstančių dol. lietuvybės darbams, garantuoja gerą lietuvių išeivijos ateities veiklą.

Dar likusios kai kurios parapijos, vienuolynai, religinės institucijos, kurios šalia dvasinių įsipareigojimų, taip pat daug darbų atlieka lietuvybės išlaikymo išeivijoje ir Lietuvos labui, yra didelis mūsų laimėjimas.

Vienu iš didžiųjų lietuvių išeivijos laimėjimu reikia laikyti tai, kad mūsų išsimokslinęs jaunimas, pasiekęs aukštų pozicijų savo profesijose, yra prisirišęs prie mūsų tautos ir mėgina asmeniškai bei organizuotai pagelbėti Lietuvai atgauti pilną laisvę.

JAV Lietuvių Bendruomenė (inkorporuota 1952 m. Hartford, CT) tapo pačia didžiausia, veikliausia organizacija JAV-ėse, kaip ir kituose laisvuose kraštuose. Kadangi ji tvarkosi demokratiškai, į valdomuosius organus yra renkami, bet ne skiriami vadovai, LB susilaukė daug jaunų darbuotojų įnešusių naujų veiklos metodų.

Lietuvių Bendruomenės veikla yra efektyvi, nes kiekvienai sričiai yra renkami tinkami organizatoriai. Tokiu būdu, JAV LB krašto valdybos žinioje dirba švietimo, kultūros, visuomeninių reikalų, socialinių reikalų ir religinių reikalų tarybos. Tai pat yra specialūs vadovai spaudai, sportui, finansams, jaunimo reikalams.

Manau, kad be gerai organizuotos Lietuvių Bendruomenės, išeivija nebūtų pasiekusi tokių gerų rezultatų.

Lietuvių Bendruomenė taip pat energingai prisidėjo prie Lietuvių Fondo organizavimo. Tiesa, kai 1960 m. gruodžio 8 d. „Drauge" parašiau straipsnį „Milijono dolerių fondas lietuviškiems reikalams ir to fondo parlamentas", tai buvo privati iniciatyva ir pirmieji fondo organizatoriai buvome privatūs asmenys. Tačiau JAV LB vadovybei įsitikinus, kad šis milijoninis fondas yra organizuojamas rimtai, ji tuoj įsijungė ir buvo įsteigtas bendras fondas — Lietuvių Fondas (pagarba ir padėka priklauso to meto JAV LB krašto valdybos pirmininkui Stasiui Barzdukui).

Trumpai iškeldamas Lietuvių Bendruomenės nepaprastai didelį įnašą į lietuvių išeivijos efektyvią veiklą, taip pat pripažįstu, kad kitos lietuvių organizacijos yra svarbios ir būtinos.

Lietuvių Bendruomenė turi išlikti stipri. Sveikintina, kad į LB vadovybę, pradedant apylinke, apygarda, taryba ir krašto valdyba, ateina nauji, energingi vadovai-ės, su naujais veikimo metodais, duodą viltį efektyviai Lietuvių Bendruomenės veiklai, kuri yra būtina visai lietuvių išeivijai ir atsikuriančiai Lietuvos Respublikai.

Islandijos gen. konsulas Paul Johnson įteikia medalį St. Balzekui.
Nuotr. **J. Tamulaičio**

VILKAVIŠKIO KATEDRA

1881 m. Vilkaviškyje tikinčiųjų lėšomis buvo pastatyta mūrinė ir puošni neoromaniško stiliaus bažnyčia su dviem aukštais bokštais. 1884 m. ją konsekravo vysk. Juozapas Oleka Švč. Mergelės Marijos Aplankymo titulu. Po pirmojo pasaulinio karo Lietuvai praradus Vilniaus kraštą, dalis Seinų vyskupijos parapijų atsidūrė Lenkijos ribose ir buvo priskirtos Lomžos vyskupijos globai. Iš kitos Seinų vyskupijos dalies, esančios Nepriklausomos Lietuvos ribose, buvo sudaryta nauja vyskupija su centru Vilkaviškyje. Popiežius Pijus XI 1926 m. įsteigė Lietuvos bažnytinę provinciją, kurioje figūravo ir Vilkaviškio vyskupija. Nuo tada Vilkaviškio bažnyčia gavo katedros titulą.

Antrojo pasaulinio karo metu (1944 m.) Vilkaviškio miestas penkis kartus ėjo iš rankų į rankas, kol sovietų armijai pavyko jį galutinai užimti. Gruvėsiais paverstame mieste dar tebestovėjo apgriautos, be bokštų likusios katedros sienos ir fasadas. Tikintieji norėjo katedrą atstatyti, bet bolševikų valdžia neleido, o keleriems metams praėjus ją visiškai nugriovė, plytas panaudodami kitų namų statybai. Toje vietoje įruošė skverą, apsodino medžiais, kad buvusios katedros neliktų nė ženklo. Tikintieji naudojasi maža per karą išlikusia bažnytele, į kurią gali sutilpti ne dugiau 200 žmonių, o mieste ir parapijoje gyvena netoli 20 tūkstančių katalikų.

Vilkaviškio vyskupija turėjo ir savo Kunigų seminariją, kuri nuo 1930 m. buvo įsikūrusi naujai pastatytuose ir gerai įrengtuose rūmuose. 1944 m. per frontą apgriautus Kunigų seminarijos pastatus bolševikai nusavino ir juose įkūrė siuvimo fabriką, kuris ir dabar tebeveikia.

Karo audrose buvo sugriauta, sudeginta arba apgriauta per 20 mūsų vyskupijos bažnyčių, iš kurių tik 6 buvo atstatyos. 1949 m. buvo sunaikintas ir Vilkaviškio vyskupijos savarankiškumas. Tais metais areštavo kurijos vadovybę ir vyskupiją prievarta prijungė prie Kauno arkivyskupijos.

Pagaliau į Lietuvą, kaip ir kitas Rytų Europos šalis, atėjo atgimimo pavasaris. 1989 m. pradžioje civilinė valdžia, atsižvelgdama į Vilkaviškio vyskupijos kunigų tarybos prašymus ir į tikinčiųjų karštą norą, leido mūsų vyskupijai atsiskirti nuo Kauno ir tvarkytis savarnakiškai. Šventasis Tėvas Jonas Paulius II mane paskyrė vyskupu ir atsikūrusios vyskupijos apaštaliniu administratorium.

Vienas iš didžiųjų mano rūpesčių — atstatyti sunaikintą katedrą ir kitas bažnyčias, o kai leis galimybės, atkurti ir Vilkaviškio vyskupijos Kunigų seminariją.

Žymiajam Lietuvos architektui prof. V. Nasvyčiui pavedėme daryti Vilkaviškio katedros atstatymo projektą. 1990 m. buvo atkasti katedros pamatai ir atliktas jų ištyrimas. Paaiškėjo, kad pamatai išlikę pakankami gerame stovyje ir bus galima ant jų statyti katedrą. Šių 1991 pavasarį jau pradėjome statybos darbus. Kaupiamos statybinės medžiagos, kurios dėl Lietuvos Respublikos ekonominės situacijos yra kelis kartus pabrangusios. Kadangi yra atstatomos dar kelios bažnyčios, vos prieš porą metų atsikūrusiai mūsų vyskupijai bus sunku padengti visų statybų išlaidas. Pasitikime Dievo pagalba ir Švč. Mergelės Marijos globa. Žinodami, kad dieviškosios Apvaizdos veikla reiškiasi per dosnius, geros širdies žmones, pasitikime jų parama. O mes dėkinga širdimi melsime jiems visokeriopos Viešpaties palaimos.

Vysk. J. Žemaitis,
Vilkaviškio vyskupijos
apaštalinis administratorius

AUSTRALIJOS DIENORAŠTIS

ALFONSAS NAKAS

14

ALD visada rasdavo ir teberanda atgarsį ir išeivijoje Š. Amerikos spaudoje, o paskutinės dvejos taipgi tėvynėje. Buvo metų, kad į ALD iš JAV ar Kanados skrisdavo geriausios mūsų tautinių šokių grupės, ansambliai, pavieniai solistai, didieji visuomenininkai. Kai Lietuva ėmė vaduotis iš sovietinės priespaudos, 1988 m. ALD susilaukė didelio būrio svečių iš tėvynės.

Išsipildžius svajonei kada nors lankyti Australiją, išsipildė ir kita — dalyvauti ten Lietuvių dienose. Nuo 1990 m. gruodžio 26 iki 31-sios N. Metų sutikimo baliaus imtinai, dalyvavau 16-tųjų ALD viešuose renginiuose, o kiek suspėjau, net kai kuriuose suvažiavimuose. Kadangi kolega Antanas Laukaitis ALD čia aprašė išsamesniais reportažais, o kitur ir aš paskelbiau savo įspūdžius, šiame dienoraštį beprisiminsiu tik vienu kitu sakiniu vieną kitą charakteringesnį momentą ar detalę, mano atmintin labiau įsirėžusius.

Patį didžiausią, patį geriausią įspūdį paliko abu pirmieji — atidarymo — renginiai: iškilmingos pamaldos St. Patrick katedroje ir oficialaus atidarymo iškilmės Melburno miesto rotušėje. „Renginiu" pavadinau ir pamaldas, kadangi jos buvo tikintiesiems neprivalomos, rengėjų taip surežisuotos, kad lietuvybės demonstracija turėtų nemažesnį, gal didesnį akcentą, negu katalikybės. Imponuojanti minia; su tautiniais rūbais, vėliavomis, uniformomis susirinko katedron, dar didesnė rotušėn. Veiduose, akyse, šypsenose išskaitai viltį, kad tebesame gyvi, kad lietuvybė šį tą reiškia, kad nepražūsime. Ir visų smalsumą tam, kas per savaitę dar įvyks...

Kiti du dideli ir geri renginiai tai Tautinių šokių šventė ir Dainų šventė. Lygiai masiški, abu sutraukę po tūkstantinę ar kiek daugiau žiūrovų, po porą šimtų ar arti to skaičiaus atlikėjų. Kalbant apie jų sklandumą, pirmenybę atiduočiau tautinių šokių šventei, kurioje nieko nebuvo nereikalingo, jokių sutrikimų. Dainų šventėje gal buvo per daug „generolų", akompanuotųjų ir dirigentų. Žinia, visi norėjo pasirodyti, prieš šventę ilgai ruošęsi, sunkiai dirbę. Nekokį įspūdį paliko ir pusvalandžio pertrauka prieš pusvalandžio pertrauką, tik todėl, kad choristės kiek ilgiau scenoje pabūtų su kitokiu apdaru. Pati dainų programa, jų atlikimas eiliniam klausytojui paliko gerą įspūdį.

Literatūros ir dainos vakare smalsu buvo pamatyti iš kūrybos gerai pažįstamas poetes Aldoną Veščiūnaitę ir Lidiją Šimkutę, nors ką jos pačios ten skaitė nei galėjai pasigrožėti, nei juoba sekančią dieną atminti. Susipažinome ir su keliais tik Australijos lietuviams žinomais: Viktoru Baltučiu (skaičius „autobiografinį" feljetoną), Bronium Žaliu, Jurgiu A. Jūragiu, Egle Žižyte. Šiam vakarui prestižą teikė kauniškė liaudies dainų atlikėja Veronika Povilionienė, vilnietis deklamuotojas Laimonas Noreika ir ypač kauniškis aktorius-poetas Kęstutis Genys. Pastarasis savo patriotinėmis eilėmis taip efektyviai ir tikrai beldėsi į lietuviškas sąžines, kad publika klausėsi it užhipnotizuota, o jam gal dešimties minučių eilėraščių pynę baigus, ant kojų pašokusi ilgai plojo. Gaila, kad K. Genio toks triumfališkas pasirodymas buvo programos pirmos dalies vidury, o ne antros dalies pačiame gale.

Kol nesusipažinau su ALD, nežinojau, kad Australijos lietuvių sporto žaidynės rengiamos kiekvieneriais metais. Tai atskleidė į rankas paimta programa su užrašu **40-toji sporto šventė**. Mano nuomone, netikslu vadinti „šventė" įvykio, kuris tęsiasi kone visą savaitę. Žaidynės būtų tikslesnis pavadinimas. Bet tai tik tarp kitko. Dalyvavau jų atidaryme su paradu, vėliavomis ir kalbomis. Dalyvavau jų uždaryme su paradu, vėliavomis, kalbomis ir daugelio, daugelio trofėjų įteikimu. Dalyvavau ir keliose labai stipriose krepšinio žaidynėse, nes su moterimis puikiai žaidė mūsų dukterėčia Liucija, o kai lietuvių rinktinė žaidė prieš australų rinktinę, tai buvo tokio lygio, kad galėjai rodyti Amerikos televizijoj. Sakoma „sveikame kūne sveika siela". Labai gaila, kad sveikuose Australijos lietuviukų kūnuose nebelabai sveika lietuviška siela, o jeigu lietuviškos sielos dar ir apysveikės, tai nebesveiki liežuviai. Apie tai jau skundžiausi savo reportažuose. Deja, ne ką geriau ir su Amerikos lietuvių sportininkais...

Ačiū Dievui, lietuviška sąmonė dar gerokai rusena tarp tų, kurie iš lietuviško žodžio „duoną valgo", kitaip sakant, kuriems privalu kalbėti arba visai užsičiaupti. ALD metu jaunimo lietuviškumo egzaminai laikyti dviem atvejais: Jaunimo talentų pyne ir Anatolijaus Kairio komedijos Ku-kū pastatymu. Pynė buvo labai silpno turinio, sudurstyta iš visokių improvizacinių niekelių. O programoje paaiškinta, kad dalyvauja trijų didžiųjų lietuvių telkinių — Adelaidės, Melburno ir Sydney — jaunimas, tad norėtųsi tikėti, jog dalyvauja Australijos lietuvių jaunimo elitas. Visgi džiugu, kad improvizacijas atliko lietuvių kalba. Štai lietuviškai vaidinusiųjų pavardės: Anita Petupienė, Andrius Dunda, Lina Jablonskytė, Aistis Bieri, Alvidas Rupšys, Justinas Ankus, Kristina Coxaitė, Marina Coxaitė, Regina Coxaitė, Daina Šliterytė, Loretta Tigani, Arūnas Buožis, Jonas Mašanauskas, Andrius Pranckūnas, Dalia Vaitiekūnienė, Algis Karazija. Nepaminiu pavardžių tų, kurie atliko muzikinius gabalėlius.

(Bus daugiau)

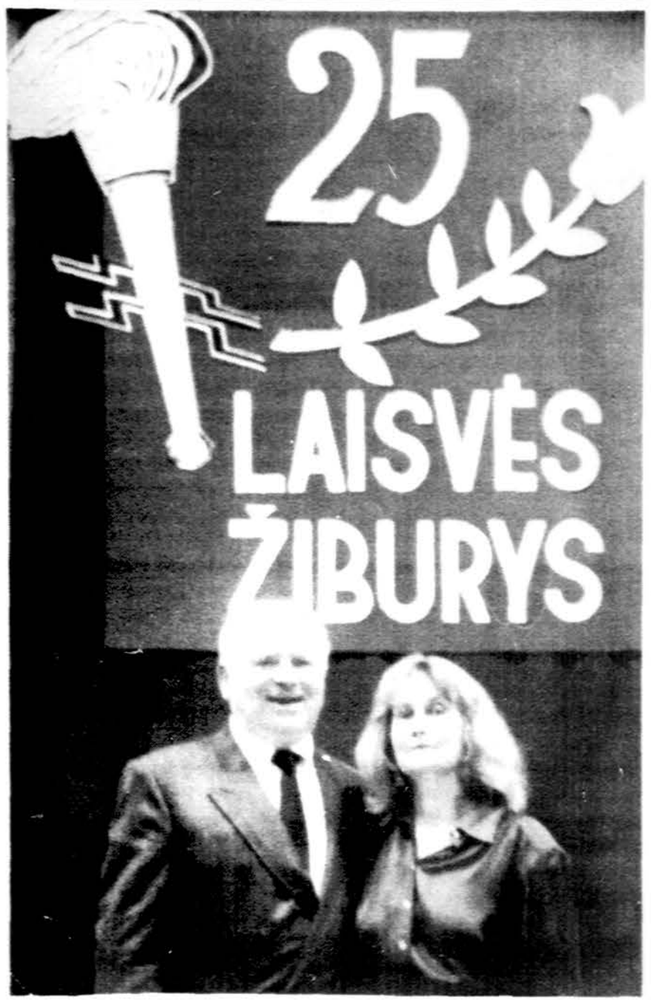

Lietuviškos radijo laidos „Laisvės žiburio" New Yorke vedėjas Romas Kezys ir jo uoli talkininkė žmona Daiva Keziene.

Nuotr. **Vytauto Maželio**

„LAISVĖS ŽIBURYS" ŠVENTĖ SIDABRINĘ SUKAKTĮ

P. PALYS

Šiais metais kovo 20 d. suėjo lygiai 25 metai New Yorko mieste ir jo artimesnėse apylinkėse sekmadieniais girdimai lietuviškai radijo laidai „Laisvės Žiburiui". Tai radijo laidai nuo pat pirmųjų dienų vadovauja Romas Kezys. Garbinga sidabrinė „Laisvės Žiburio" (toliau žymėsiu tik LŽ) sukaktis buvo paminėta ir atšvęsta net per dvi dienas. Šeštadienį balandžio 20 d. 7 val. vakare minėjimas įvyko Kultūros Židinyje, Brooklyne, N.Y. Meninei programos daliai atlikti buvo pakviestas ansamblis „Čiurlionis" iš Clevelando. Ansambliui vadovauja Klaipėdos konservatorijos profesorius, kompozitorius Gediminas Purlys. „Čiurlionis" per du išėjimus atliko 22 lietuvių liaudies ir kitas dainas.

Liaudies dainas harmonizavo, o kitoms muziką sukūrė kompozitoriai Viktoras Budrevičius, Vydūnas, Antanas Vanagaitis, Anatolijus Lapinskas, Liongin as Abarius, Alfonsas Mikulskis, Julius Gaidelis, Algimantas Brazinskas, Br. Budriūnas, Juozas Naujalis, Pranas Stepulis, Juozas Šidlauskas ir Jonas Švedas. Dainų žodžius girdėjome šių poetų P. Gintalo, Vidūno, M. Martinaičio, B. Brazdžionio, Mairon o ir B. Gaidžiūno. Solo dalis atliko Irena Grigaliūnaitė, Vladas Plečkaitis, Raimondas Butkus ir Ričardas Sabutis. Chormeisterė — Danutė Liaubienė.

Antrojoje programos dalyje prie choro prisijungė ir kanklių orkestras. Kanklių orkestro vadovė — Ona Mikulskienė.

Po „Čiurlionio" ansamblio įkūrėjo ir ilgamečio jo dirigento Alfonso Mikulskio ankstyvos mirties, kurį laiką „Čiurlionio" ansambliui vadovavo Rytas Babickas ir Bronius Kazėnas, o nuo 1989 metų — Gediminas Purlys.

Kiekvienas naujas muzikas, perimdamas choro vadovybę, atsineša ir savo idėjas, kurias stengiasi ir įgyvendinti. Dainas savaip apvaldo-interpretuoja, joms suteikdamas savitą ritmą, tempą, dinamiką... Muzikas Gediminas Purlys, nors tik nepilnus dvejus metus „Čiurlioniui" bevadovaudamas, įmynė gilius pėdsakus. Jis chorvedyboje turi gilią patirtį. Su „Čiurlioniu" yra pasiekęs didelę chorinę drausmę. Ansamblyje juntamas profesionalumas ir, netoli tobulumo priartėjęs, balsinis skambesys. P. Purliui diriguojant, jo rankų mostai nėra bereikšmiai. Tie mostai išmąstyti, aiškūs, išreiškią dirigento reikalavimus. Choras dirigento mostą uoliai seka ir jautriai į jį reaguoja. Muz. G. Purlys darbą su choru ir bendrai chorvedybą taip aptaria. (Žiūr. „Kultūros Barai" 1981 m. Nr.12) „... savo profesijoje itin vertinu profesionalumą ir dalykiškumą. Tiek darbe su choru, tiek pedagoginėje veikloje itin vertinu spartų darbo tempą, kuris neleidžia choristams išblaškyti dėmesio, priverčia dirbti visu pajėgumu, antra vertus, greit išryškėja darbo rezultatai (tai ypač svarbu dirbant su saviveikliniu kolektyvu)".

„Čiurlionis New Yorke koncertuoja jau net dešimtą kartą. Keturis kartus jį buvo pakvietęs LŽ. „Čiurlionis" būna visuomet laukiamas ir šiltai priimamas, nes jis koncerto dalyvių neapvilia. Todėl ir šį kartą jiems buvo atsidėkota gausiais plojimais.

Po pertraukos, prieš pradedant antrąją programos dalį, koncerto dalyviams trumpą žodį tarė LŽ vedėjas Romas Kezys: „Mūsų tradicija koncertų programos nemenkinti kokiais įvadais ar sveikinimais. Šiandieną, tebūna išimtis, nes švenčiame neeilinę sukaktį — 25 metų sidabrinį jubiliejų. Tad ir noriu porą minučių paaukoti šios sukakties prisiminimui. Labiausiai šį vakarą aš noriu prisiminti tuos asmenis, kurie įgalino šį darbą dirbti. Kurie savo auka, darbu ar talentu per eilę metų ėjo drauge su mumis, rėmė, talkino ir tikėjo šio darbo prasmingumu ir reikalu šią programą išlaikyti..." Išskirtinai paminėjęs kaip didžiuosius ilgamečius LŽ rėmėjus Eugeniją Kezienę, Maryte Šalinskienę ir Genovitę ir Antaną Diržius, kalbą baigė sakydamas: „...LŽ paruošimas ir išlaikymas tai nelengvas darbas,pareikalaująs pastovių, be pertraukos pastangų ir tūkstančių darbo valandų. Tačiau tas darbas mielas. Tai meilės darbas ir tik todėl jį taip ilgai ir be sunkumų gali atlikti. Tad ir dirbi žmogus ir stengiesi, kad LŽ augtų, tobulėtų ir būtų naudingas mūsų visuomenei ir Lietuvai. Todėl, kol LŽ tokiu naudingu bus, kol mes ištesėsime jį vesdami, o jūs jį remdami, tol skrisime į jūsų namus kiekvieną sekmadienio rytą".

Po programos vyko šokiai, šaunus balius ir turtingi laimėjimai. Šokiams grojo „Brolių Kezių" orkestras vadovaujamas Vytauto Daugirdo. Vaišes paruošė Eugenija Kezienė.

Šokėjams ir besilinksminantiems pavargus ir jiems besiilsint „Čiurlionis" jau nebe ant scenos, o išsirikiavęs salėje priešais sceną padainavo tris muz. G. Savinos, žodž. J. Marcinkevičiaus, muz. A. Raudonikio, žodž. V. Bložės ir muz. G. Purlio, žodž. K. Binkio, dainas.

Jubiliejinės LŽ šventės proga buvo išleistas gražus leidinėlis, jame, šalia koncerto programos, buvo išspausdinta trumpa LŽ apžvalga, keletas nuotraukų ir daug sveikinimų.

Sekmadienį, balandžio 21 d., LŽ minėjimas buvo tęsiamas Apreiškimo parapijos bažnyčioje Brooklyne, N.Y. Nežiūrint, kad iš pat ankstaus ryto lietus pilte pylė, bet 11 val. Mišioms prisirinko beveik pilna bažnyčia žmonių. Mišias, dėkojant Aukščiausiam už sėkmingą LŽ veiklą, aukojo buvęs Viešpaties Atsimainymo parapijos Maspeth, N.Y., vikaras kun. Stasys Raila, Apreiškimo parapijos klebonas kun. Vytautas Palubinskas, Fordhamo universiteto prof. emeritus Vladas Jaskevičius, „Darbininko" redaktorius kun. Kornelijus Bučmys,OFM, buvęs Apreiškimo parapijos klebonas kun. Jonas Pakalniškis ir Klaipėdos Kristaus Karaliaus parapijos klebonas Bernardas Talaišis.

Pamokslą pasakė LŽ religinio žodžio koordinatorius kun. Stasys Raila.

Mišių metu „Čiurlionio" ansamblis giedojo Alfonso Mikulskio Mišias „Už kenčiančią Lietuvą" ir kitas giesmes. Mišias užbaigus buvo sugiedotas Lietuvos himnas. Ansamblį vargonais palydėjo muz. Gediminas Purlys.

Po Mišių, lietui tebelyjant, dauguma skubėjo į parapijos salę pobūviui ir atsisveikinimui su „Čiurlioniu". Pobūvio metu buvo skaniai pasivaišinta, pasakyta keletas neilgų (tik pora iš jų buvo kiek ilgesnės) kalbų, padainuota, o LŽ vedėjui Romui Keziui sugiedota Ilgiausių metų.

Vaišes paruošė Eugenija Kezienė su savo talkininkėmis: Uršule Povilaitiene, Onute Povilaityte, Vitalija Sližiene ir Maryte Menčiūniene.

Pagaliau pasigirdo Čiurlioniečių užtraukta daina — „Eisim broleliai namo, namo..." O tai reiškia, kad atėjo laikas su jais atsisveikinti.

Atsisveikinti! Kažkaip šis žodis mane nugąsdino. Mat, sklinda gandai, o ir laikraščiuose užuominų buvo (žiūr. „Draugas" Nr. 67 balandžio 5 d. žiniose iš Clevelando), kad „Čiurlionis" po dalyvavimo Dainų šventėje Chicagoje, o muz. Gediminui Purliui sugrįžus į Lietuvą, jau nebesusirinks. Jeigu tai tiesa, — būtų labai gaila. Juk „Čiurlionis" yra tapęs mūsų šeimos nariu. Su tuo užaugome, kartu keliavome nevisuomet lygiais išeivijos keliais. Jis mums tuose keliuose neleido suklupti, stiprino ir drąsino mus. Tikėkime, kad tai tik gandai, o „Čiurlionis" New Yorke dar pasirodys ir vienuoliktą kartą! Tikėsime ir lauksime!

„Laisvės Žiburiui" ir jo vedėjui Romui Keziui linkime, kad „Žiburys" neužgestų ir sulauktų auksinio jubiliejaus!

Ansamblis „Čiurlionis" radijo „Laisvės žiburys" 25-ių metų sukaktuviniame minėjime. Viduryje stovi dirigentas Gediminas Purlys, o kaireje kalbą sako „Laisvės žiburio" vedėjas Romas Kezys.

Nuotr. **Vytauto Maželio**

PRATURTINS BIBLIOTEKAS

Chicagos bibliotekos įgys apie milijoną naujų knygų, kurių apie 600,000 tomų eis į centrinę Harold Washington biblioteką, iš viso tam panaudojant 11 mil. dol., taigi daugiau negu bet kurio kito JAV miesto bibliotekai. Ta suma susidarys iš 8 mil. dol., skirtų 1991 m. Daley biudžetu, ir iš 3 mil. dol. netikėtai užaugusių iš bonų, išleistų valdinių pastatų komisijos.

BALT-L KOMPIUTERINIS ŠALTINIS APIE LIETUVĄ

Kas skaito „Bridges", JAV LB anglų kalba leidžiamą žiniaraštį, š.m. kovo numeryje pamatė Edžio Klimo straipsnį apie kompiuterių komunikaciją. Vienas elektroninis šaltinis yra vertas dėmesio, nes jis yra grynai apie pabaltiečių reikalus. Tai BALT-L „bulletin board". Universitetų studentai ir profesoriai gali prisirašyti prie BALT-L per BITNET ar INTERNET — tai nieko nekainuoja. Kiti gali prisirašyti per COMPUSERVE, FIDONET ir pan.

BALT-L žinios plaukia per „sargybinį" — asmenį Buffalo, NY, kuris prižiūri kompiuterio žinių tinkamumą šiam „paštui". Žinios labai įvairios. Pavyzdžiui, neseniai vienas žmogus įdėjo žinutę/klausimą, ieškodamas informacijos apie pabaltiečių organizacijas Minneapolis/St. Paul miestuose. Per BALT-L galima skaityti Lietuvių informacijos centro New Yorke gautas žinias iš Lietuvos. Galima skaityti žinias tiesiog iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Pagal Edžio Klimo straipsnį, 80,000 asmenų įsijungia į BALT-L per visą pasaulį, ieškodami žinių, įdėdami žinių, pasikeisdami informacijomis. Ir JAV Lietuvių Bendruomenė į BALT-L tinklą įrašė žinutę apie artėjančią Lietuvių muzikos šventę, kad ši žinutė pasiektų angliškai skaitančią publiką, kuri ta švente domėtųsi. Edžio Klimo teigimu, viskas atliekama ribotomis, dabar lengvai pasiekiamomis telefoninėmis linijomis, bet kad galimybės neįsivaizduojamos.

BALT-L per BITNET ir INTERNET galima „pagauti" BALTL—L@UBVM.CC. BUFFALO. EDU. BITNET.

R. Kubiliūtė

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- **MLS.** Kompiuterių ir **FAX** pagalba
- Nuosavybių įkainavimas **veltui**
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartmentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

REAL ESTATE

MLS

BELL-BACE REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
(312) 778-2233

INCOME TAX — INSURANCE

- Namų pirkimas ir pardavimas
- **MLS** kompiuterių ir **FAX** pagalba
- Veltui namų įvertinimas
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- **Visi agentai kalba lietuviškai**
- Nuolaida pensininkams

MLS
ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Realtor
Irena Blinstrubienė,
Realtor Assoc.
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Stret
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMA.
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

MAR-GA MASONRY
Atlieka visų rūšių mūro darbus: **naujas ir senas mūras (Masonry), Sliūlių užtaisymas** (tuckpointing), **Kaminai** (Chimneys), **Židiniai** (Fireplaces), **Stiklo blokų langai** (Glassblocks Windows).
Skambinti: **(312) 847-4197**
Leave message

IEŠKO

25 metų vyras, turintis nedidelį Amerikos statybininko patyrimą, **ieško bet kokio darbo.** Skambinti nuo 9 v.r.—6 v.v., išskyrus sekmad. **Tel. 312-247-1722.**

EGZODO LITERATŪROS ATŠVAISTAI

Išeivių literatūros kritikos antologija, (1946–1987) išleista Vilniuje 1989 metais. Antologijoje Girnius, Maceina, Nyka-Niliūnas, Šilbajoris ir daug kitų. Vilniaus universiteto lietuvių literatūros katedros vedėja Viktorija Daujotytė apie šį leidinį rašo: „Be abejonės, tai labai svarbi knyga, ne vienu atveju parankinė ir literatūros mėgėjui, ir studentui, ir specialistui". Knygos sudarytojas, įvado ir paaiškinimų autorius Liūtas Mockūnas. Amerikoje su persiuntimu kainuoja **17 dol.** Illinois gyventojai dar prideda valstijos mokesčio **1.20 dol.** Kitur — **18 dol.** Užsakymus siųsti „Draugo" adresu.

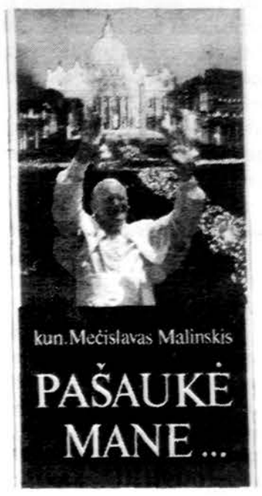

PAŠAUKĖ MANE...

Ši knyga — tai dabartinio **Popiežiaus Jono Povilo II biografija,** kurią parašė Jo artimas jaunystės draugas, su kuriuo jis bendradarbiavo nuo 1940 iki 1978 metų. Knyga yra išversta į anglų, prancūzų, vokiečių, italų, japonų ir kitas kalbas. Iš lenkų kalbos į lietuvių kalbą išvertė kun. Ričardas Jakutis. Knyga turi daug iliustracijų, 352 psl. Spaudė „Vilties" spaustuvė 1990 m. Vilniuje. Kaina **10 dol.** Su persiuntimu — 12 dol. Illinois gyventojai dar prideda 80 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4245 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

VILNIAUS KRAŠTO LEGENDOS

Genrikas Songinas

Knyga, kurią pradėjus norisi ir toliau skaityti. Istoriniai faktai ir nuotaikos, mitologija ir nuotykiai susipynę į vaizdingus pasakojimus, kurių realybė nekelia abejonių.

Lengvai, sklandžiai skaitoma knyga, kuri tinka jaunam ir senam.

Gražiai apipavidalinta, kietais viršeliais, patraukliu dail. Ramintos Lapšienės aplanku ir vinjetėmis. Puiki dovana įvairiomis progomis. Kaina su persiuntimu 10 dol. Illinois gyventojai dar prideda 64 ct. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

midland federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki $100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

FSLIC

EQUAL HOUSING LENDER

STUDENTŲ POLITINĖ VEIKLA — PASPIRTIS PABALTIJO VALSTYBĖMS

ANTANAS BARTUSEVIČIUS

Carinė Rusija per šimtą su viršum metų nepajėgė sunaikinti Pabaltijo tautų — lietuvių, latvių ir estų — valstybingumo, kultūros ir kalbos. Po antrojo pasaulinio karo Vakarų valstybių politika sudarė stalinistinei totalitarinei Sovietų Sąjungai tokias politines sąlygas, kad ją įgalino laikyti okupuotas ne tik Lietuvą, Latviją ir Estiją, bet ir didelę Rytų Europos teritorijos dalį. Nuo to laiko mūsų tautos pavergėjai, klastojant Pabaltijo tautų praeitį, nepaiso istorijos faktų, logikos ir padorumo. Vakarų politikai teigia, kad jie nepripažįsta Pabaltijo valstybių sovietinės okupacijos ir aneksijos. Iš tikrųjų tai abejotinas teiginys, kadangi prievarta inkorporuotos Lietuvos valstybės piliečiui, turinčiam galiojantį Lietuvos Respublikos užsienio pasą, dabartiniu metu Vakarų valstybės neišduoda net įvažiavimo į atitinkamą valstybę vizos. Jų pareigūnai teigia, kad tai nėra pasas. Vadinasi, tos valstybės nepripažįsta, kad lietuviai yra sovietų piliečiai. Taigi tuo pačiu metu jos nepripažįsta ir pripažįsta. Keista logika?

Esant tokiai padėčiai, sovietinė imperija nutarė parodyti pasauliui, kad ji, nors ir dvesianti, per 70 su viršum metų komunistų tariamai „tobulinamos" politinės bei tiek pat metų žlugdomos ekonomikos gniaužtuose, tebėra Europos žandaras ir tautų kalėjimas. Tai patvirtino Kruvinasis Sekmadienis Vilniuje ir panašūs kraujoplūdžiai Rygoje bei Taline. Ar ši siaubinga Vilniaus naktis padėjo praregėti abejingam pasauliui? O gal istorikas Jonas Dainauskas, tik prieš keletą dienų man pasakęs: „Jūs privalote turėti savosios valstybės viziją, savą, o ne primestą iš šalies konstituciją ir gausybę neįgyvendinamų šiuo metu įstatymų. Pasikliaukite ir tikėkite tik savo jėgomis! Tada jūs laimėsite!"

Dabartinėje situacijoje labai svarbus išeivijos politinis vaidmuo, kiekvieno užsienyje gyvenančio lietuvio politinis aktyvumas. Illinois universiteto Lietuvių klubas ir Champaign-Urbanos miestų Akademikų skautų vienetas 1991 m. žiemos ir pavasario mėnesiais aktyviai veikė ir tebeveikia šia kryptimi. Sausio mėnesį jie surinko 800 parašų po peticija Stigui Ramelui, Nobelio Taikos premijos komiteto vykdomajam direktoriui, o taip pat atitinkamam Amerikos komitetui, dėl Michailo Gorbačiovo Nobelio Taikos premijos atšaukimo. Teisiniu atžvilgiu tai būtų beprecedentinis atvejis, lygiai taip pat, kaip ir tai, kad pirmasis pasaulyje Nobelio Taikos premijos laureatas diktatorius, komunistas M. Gorbačiovas gegužyje ketina skaityti tradicinę laureato paskaitą Oslo. Tuo pat metu jis įnirtingai kartoja, kad viskas, kas vyksta Lietuvoje, yra neteisėta, prieštarauja konstitucijai ir stumia į „destruktyvius socialinius pakitimus" (Francis X. Clines, Gorbachev is promoting hard-line police chief, „The New York Times", February 5, 1991, p. A2). Maskvos universiteto teisės fakulteto auklėtinis turėtų suvokti, kad ne kas kita, o tik komunistų pagimdyta išsigimusi politinė sistema, jų totalus mąstančių žmonių naikinimo komunistinis mechanizmas ir nuolatinė diktatūra stumia pražūtin ne tik nelaiminguosius Sovietų lagerio gyventojus. Gal visą pasaulį?

JAV kongresmanas Terry Bruce vasario 12 d. savo įstaigoje priėmė vietinius lietuvių ir latvių atstovus. Valandos pokalbio metu su Audrium Kirvelaičiu, Daiva Parakininkaite ir Dainiu Michel, kongresmanas T. Bruce pažadėjo toliau stipriai palaikyti ir remti Pabaltijo išsilaisvinimo kovą iš Sovietų Sąjungos. Jis pasirašė JAV Atstovų rūmų rezoliuciją Nr. 50 (H. R. Bill 50). Pastarasis dokumentas ragina JAV prezidentą G. Bushą iškelti Pabaltijo laisvės klausimą Jungtinėse Tautose. Taip pat kongresmanas T. Bruce parašė pareiškimą Vasario 16-tosios dienos minėjimo proga. Šį pareiškimą A. Kirvelaitis perskaitė Chicagoje Daley Plaza aikštėje vykusiame renginyje.

Illinois universiteto studentų dėka, raginant Champaign-Urbanos lietuviams ir estams, Champaign meras Dannel McCollum ir Urbanos meras Jeffrey T. Markland paskelbė kovo 22 dieną „Baltijos laisvės diena". Merai savo jungtiniame kreipimesi kvietė abiejų miestų gyventojus palaikyti sovietų neteisėtai okupuotų ir aneksuotų Pabaltijo valstybių žmonių laisvo apsisprendimo teisę ir demokratijos siekius. Šią proklamaciją merai nusiuntė Vilniaus, Rygos ir Talino miestų galvoms, o taip pat Tartu –Urbanos seseriniam miestui.

Norėčiau pažymėti, kad, organizuojant minėtus renginius ir vykdant įvairius Lietuvai reikalingus darbus, ypatingą vaidmenį atlieka Audrius Kirvelaitis, Akademikų skautų vieneto pirmininkas. Jis — pagrindinis, nors dažnai nematomas, „idėjų generatorius". Galbūt jam taip sklandžiai nesisektų, jeigu nuoširdžiai ir žavingai netalkintų patraukli ir miela Detroito lietuvaitė Vilija Smalinskaitė-Kirvelaitienė. Turime tikėti, jog ši darni pora veiks Lietuvos labui ir ateityje. Tenka pastebėti, kad Audrius puikiai organizavo susitikimą su Illinois universiteto studentais ir profesoriais tema: „Baltijos Valstybės — laisvo apsisprendimo teisė ir nepriklausomybė pagal tarptautinę teisę". Šį susirinkimą gražiai ir sklandžiai vedė bei pirmininkavo universiteto studentas, labai gabus menedžeris, tikras lietuvis Ričardas Chiapetta. Pirmiausiai jis suteikė žodį Vilijai Smalinskaitei-Kirvelaitienei, kuri išraiškingai perskaitė šiam Illinois universiteto studentų forumui skirtą kongresmano Terry Bruce laišką, kuriame jis glaustai apžvelgė Pabaltijo valstybių teisinę padėtį nuo sovietinės okupacijos pradžios iki šių dienų, pabrėžė Islandijos parlamento drąsą, kai pastarasis 1991 m. vasario 11 d. pripažino Lietuvos Respublikos nepriklausomybę.

Savo ruožtu linkėčiau tokios drąsos ir ryžto kai kurioms galingesnėms pasaulio valstybėms, regis, turinčioms tam tikras demokratijos tradicijas bei mokančias deklaruoti tautų apsisprendimo teisę ir demokratiją svetur. Mano pareiga jiems priminti komunizmo doktrinos pavojingumą šiuolaikinėmis sąlygomis ir nepalikti iliuzijų, kad su komunistais gražiuoju sutars dėl demokratinės visuomenės atkūrimo jų okupuotuose kraštuose. Adolfas Hitleris irgi kurį laiką gražiai su jais draugavo. Žmonijai šios draugystės pasekmės buvo siaubingos. Su komunistais galima susitarti nebent dėl naujų įtakos sferų ir pasaulio padalijimo. Tuo tarpu Czeslaw Miloszas apibūdino lietuvius kaip „ambicingus ir užsispyrusius". Mūsų maža tauta, Lietuva, šią savo suprastą ambiciją — kaip norą projektuoti ir organizuoti ateitį, — pasiūlė Sovietų imperijos tautoms „taikingo laisvėjimo modelius". Kaip pasakė Algirdas J. Greimas: „Laisvė nėra tai vakarietiškų madų pamėgdžiojimas, o pasirinkimas jai siūlomų kultūrinių vertybių, kultūrinių gyvenimo formų".

Panašių minčių buvo išsakyta minėtame studentų forume. Po V. Kirvelaitienės kalbėjo Lietuvos teisininkų draugijos žmogaus teisių gynimo komisijos pirmininkas, šių eilučių autorius. Jis pažymėjo, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos valdžios ir valdymo organai, absoliuti dauguma žmonių siekia transformuoti visuomenę iš socialistinio totalitarizmo, kolektyvizmo persisotinusios visuomenės ir Sovietų komunistų partijos kontrolės į visuomenę, užtikrinančią demokratiją, žmogaus asmenines laisves ir teises, jo laisvą ekonominę, politinę, socialinę veiklą. Prelegento nuomone, M. Gorbačiovo „išsaugojimo" mito apogėjus buvo 1990 metai. Mes turime siekti, kad įvyktų tikras lūžis Vakarų politikų smegenyse. Komunistinės valstybės esmė nėra pakitusi — ji tebėra grobuoniška, o jos tariamos metamorfozės skirtos suklaidinti demokratiniam pasauliui, siekiant ekonominės paramos ilgokai stimpančiam komunistiniam slibinui. Šiuo atveju itin neramina Vakarų valstybių jaunosios kartos abejingumas įvykiams pasaulyje, jos apolitiškumas, „susportėjimas", nesuvokimas mažųjų tautų egzistencijos problemų. Jaunimas nesupranta, kiek baisus yra komunizmas. Jie lengviau tiki komunistinės doktrinos ir gyvenimo būdo demokratėjimu, nes nėra patys patyrę jame slypinčių pavojų. Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonės labai skaudžiai patyrė tai per 50 komunistinio valdymo metų. Todėl taip užsispyrusiai jie siekia demokratijos ir laisvės. Pabaigoje kalbėtojas paragino tarptautinę bendruomenę nelikti pasyvaus stebėtojo vaidmenyje, nes tokiu atveju Jungtinių Tautų charta ir Helsinkio baigiamajame akte užfiksuotos laisvo apsisprendimo garantijos liktų tik tuščiu garsu.

Illinois universiteto studentų forumo pirmininkas R. Chiapetta suteikė žodį teisininkui Audriui Kirvelaičiui. Savo taiklioje ir įspūdingoje kalboje, A. Kirvelaitis apžvelgė ilgą Lietuvos žmonių kovą dėl nepriklausomybės, nušvietė pagrindinius tarptautinės teisės principus, kuriais vadovaujantis galima siekti laisvų ir demokratiškų valstybių realaus atkūrimo Pabaltijo respublikose, išryškino kai kuriuos esminius Lietuvos Respublikos ir Sovietų 1920, 1926, 1934 metų ir t.t. tarptautinių sutarčių bruožus. Kalbėtojas pažymėjo, kad „mes teisėtai pasipriešinome diktatoriui viename pasaulio krašte, bet nenorime pastebėti diktatoriaus kitoje šalyje. Tai, ką Saddam Husseinas padarė Kuvaite, prezidentas Michailas Gorbačiovas savo veiksmais arba neveikimu vykdo Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje". Sovietų kariuomenės ypatingos paskirties dalinių siautėjimą Lietuvoje jis apibrėžė, kaip „nusikaltimą žmonijai", už kurį atsakingas prezidentas M. Gorbačiovas. Kremlius taip pat atsakingas už nusikaltimus žmoniškumui, įvykdytus žudant taikius ir beginkius civilius piliečius bei niokojant ir naikinant valstybinę ir privatinę nuosavybę Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Pabaigoje Audrius Kirvelaitis pareikalavo, kad JAV administracija sustabdytų ekonominės pagalbos teikimą Sovietams ir teiktų ją tiesiogiai vadinamoms sąjunginėms respublikoms, o taip pat nedelsiant pripažintų de facto teisėtai išrinktą Lietuvos Respublikos aukščiausiąją tarybą.

Illinois universitete Urbana-Champaign įvykusį renginį tą pačią dieną nušvietė 2 radijo (WUFI, 1460 AM ir WDWS, 1450 AM) programos bei vietinė spauda.

Lietuva artinasi prie XXI amžiaus slenksčio, pasiryžusi gyventi. Sovietai visomis išgalėmis stengiasi suskaldyti mūsų politinį judėjimą, įvairiais būdais ignoruoti ir atmesti tautų apsisprendimo principą, užkirsti kelią į Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą. Todėl išeivijos parama Lietuvai yra reikalinga dabar. Jos kilni pareiga būtų: nuolat aktyviai informuoti pasaulio bendruomenę apie Pabaltijo tautų reikalus, organizuoti ir remti studijas (stažuotes) lietuviams, padėti ugdyti politinę kultūrą Lietuvoje, būti patarėjais arba tarpininkais, ieškant kitų patarėjų politiniais, ekonominiais ir teisiniais klausimais. Tautą reikia nuolat kurti. Darykime tai kartu, vieningai — tada Lietuva bus laisva!

Illinois universiteto pabaltiečių klubo dalis. Iš kairės: kongr. Terry Bruce, Akademikų pirm. Andrius Kirvelaitis, universitete pirm. Daiva Parakininkaitė ir latvių atstovas Dainis Michel.

PADĖKA

Mūsų brangiajam ir rūpestingajam Vyrui, Tėvui, Broliui ir Seneliui

A.†A.
ROMUALDUI NEMICKUI,

1991 m. vasario 15 d. netikėtai mirus, pagarbiai dėkojame:

Prel. dr. Ignui Urbonui, bažnyčioje aukojusiam šv. Mišias, prasmingai su velioniu atsisveikinusiam ir suteikusiam jam paskutinį patarnavimą kapinėse; kunigams Juozui Vaišniui, Vaclovui Zakarauskui, Frank Kelpšui ir John Reilly, dalyvavusiems gedulingųjų Mišių aukoje; Jonui Vazneliui, giedojusiam bažnyčioje, Eugenijui Bartkui, koplyčioje vadovavusiam atsisveikinimui ir tarusiam žodį, Stasiui Barui, Jonui Rinkūnui ir Kazimierui Pociui, atsisveikinusiems su Velioniu; visiems, kas Velionį pagerbė ir mus paguodė, palydint Jį į Amžinuosius Namus: užpirko šv. Mišias, aukojo Lietuvos laisvinimui, atsiuntė gėlių vainikus, dalyvavo Jo šermenyse, atsilankė bažnyčion, palydėjo į kapines, švelnino mūsų sielvartą užuojautomis laikraščiuose, laiškais, telefonu ir gyvu žodžiu.

Nuoširdžiausia mūsų padėka Jums visiems.

Žmona Elena, sūnūs Rimgaudas ir Vidas, duktė Dalia Martinkienė, brolis Bronius, seserys Ona ir Karolina ir jų šeimos.

A.†A.
KAZIMIERUI KLEIVAI

mirus, žmoną VIKTORIJĄ, dukteris ANGELĄ ir LORETĄ su šeimomis nuoširdžiausiai užjaučiame.

Bertužių šeima

Nuoširdžiai užjaučiame VIKTORIJĄ KLEIVIENĘ, ANGELĘ DIRKIENĘ ir LORETĄ KINIENĘ, vyrui ir tėvui

A.†A.
KAZIMIERUI KLEIVAI,

negrįžtamai išėjus.

Bronė, Kristina,
Vytautas Sr., Vytautas Jr.
ir Virgus Volertai

A.†A.
Dr. KAZIMIERUI PAUTIENIUI

mirus, jo dukrai dr. prof. BIRUTEI, jos sūnums: inž. ALGIMANTUI ir dr. MINDAUGUI, D.D.S., bei jų šeimoms ir jo sesutei ZUZANAI JUŠKEVIČIENEI ir kitiems giminėms reiškia giliausią užuojautą ir kartu liūdi jo to paties kurso kolega

VYTAUTAS ir Aldona
TAURAI

PADĖKA
A.†A.
IRENA WHITTEMORE —JARUŠEVIČIENĖ

Mirė 1991 m. kovo 21 d. Palaidota kovo 25 d. Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame prel. J. Prunskiui už rožančiaus sukalbėjimą ir maldas koplyčioje. Dėkojame kan. V. Zakarauskui už maldas koplyčioje, gedulingas šv. Mišias bažnyčioje ir palydėjimą į kapines.

Ačiū Čikagos Lietuvių Operos chorui už jautrias giesmes koplyčioje.

Nuoširdi padėka karsto nešėjams K. Račiūnui, K. Kreivėnui, E. Jokubauskui, J. Virpšai, Vl. Stropui ir G. Deveikiui.

Ačiū sol. Danutei Stankaitytei, giedojusiai šv. Mišių metu.

Nuoširdžiai dėkojame visiems, lankiusiems velionę koplyčioje, už šv. Mišias, gėles ir mums išreikštą užuojautą asmeniškai, raštu ir laikraštyje. Ačiū už palydėjimą į kapines.

Dėkojame D. A. Petkui už rūpestingą patarnavimą.

Tebūna Tau lengva svetima žemelė!

Vyras Warren, duktė Rūta ir sūnus Antanas.

GAIDAS–DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE
Marquette Parke
Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami **1-(312)-476-2345**

ANTHONY B. PETKUS **DONALD M. PETKUS**
DONALD A. PETKUS **LAWRENCE C. GASUNAS**

APLINK MUS

x **Pereitą šeštadienį, gegužės 4 d.,** Šv. Kryžiaus ligoninė pagerbė vakariene ir specialia programa Martinique pokylių salėje visus ligoninės sukaktuvininkus, išdirbusius nuo 30 iki penkerių metų. Iškilmės praėjo šeimyniška nuotaika.

x **ALIAS Chicagos skyriaus narių susirinkimas** įvyks gegužės 10 d., penktadienį, 7:30 val. vakaro Balzeko lietuvių kultūros muziejuje 6500 S. Pulaski St. Inž. E. Bartkus ir keturi Lietuvos Kuro ministerijos inžinieriai praneš apie Klaipėdos uosto ir Lietuvos kuro būklę.

x **Šv. Vardo vyrų draugijos nariai** ateinantį sekmadienį, gegužės 12 d., per 8 val. šv. Mišias turės bendrą Komuniją, o po to bus susirinkimas ir motinų pagerbimas mokyklos salėje. Pusryčius apmoka Petkaus Marquette Funeral Home.

x **Patikslinimas.** Korespondencijoje iš Omahos, Nebr. „Drauge" balandžio 26 d. paliktos tokios klaidos: Parašyta LB pirmininkės — turėjo būti pirmininko. Parašyta Daina Praštienė, — turėjo būti Dana Praitienė. Parašyta 100 dol. — turėjo būti 1000 dol. Parašyta prieš porą trejetą metų... — turėjo būti Prieš porą trejetą metų net nesapnuota, kad taip labai visi reikalingi Lietuvai su naujomis idėjomis... Už klaidas atsiprašome.

x **Lietuvos Respublikos operos ir baleto teatro nariams,** atvykstantiems iš Vilniaus, yra reikalingos nakvynės. Jeigu nebūtų galimybės duoti maistą ir transportaciją, tai rengimo komitetas tuo pasirūpins. Galintieji parūpinti nakvynes, prašomi skambinti Jonei Bobinienei, telef. (708) 656-1187 arba (312) 471-3900 (prašyti Vacl. Momkų). Rengimo komitetas bus visiems dėkingas.

(sk)

x **JAV LB Kultūros tarybos tradicinė premijų šventė** įvyks **gegužės 18 d.** Jaunimo centre. Vienuoliktą kartą bus pagerbti išeivijos laureatai. Kokteiliai, akademija, vakarienė. Prašome vietas rezervuoti pas **Ireną Polikaitienę iki gegužės 10 d. Tel. 312-434-2243.**

(sk)

x **Kaip mylimos motinos?** Apie gražiausią meilės motinai pavyzdį kalbės kun. dr. K. Trimakas. Tema: „Didžioji meilė — Jėzus ir jo Motina" vakaronėje gegužės 10 d., penktadienį 7 v.v. Jaunimo centre. **Židinys** nuoširdžiai kviečia visus atsilankyti.

(sk)

x **KARGO Į LIETUVĄ!** Rūbus, naujus ir devetus, batus, medžiagas ir perceptinius vaistus ribotais kiekiais, galima siųsti į Lietuvą BE MUITO! siunčiame ORO LINIJA Į RYGĄ. Siuntinius atsiimti RYGOS muitinėje. Minimumas 110 lbs arba 50 kg. Kaina $1.45 už svarą. Kreiptis į: **G. T. International**, tel. 708-430-7334, 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457.

(sk)

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiame ir taisome
visų rūšių stogus
Tel. 312-434-9656 arba
312-737-1717

x **Poezijos dienose Chicagoje gegužės 17 d., penktadienį,** nemažai dėmesio bus skirta ir muzikinei programos daliai — poetų žemininkų tekstams, naudotiems mūsų kompozitorių, paverčiant poeziją daina ar giesme.

x **Prezidentas Vytautas Landsbergis** vieši Chicagoje V.11-V.15. Jis kalbės Chicagos lietuvių visuomenei Maria High School sekmadienį, V.12, 3 v. p.p.

x **Chicagos lietuviškų organizacijų** sveikinimų albumas bus įteiktas prezidentui Vytautui Landsbergiui sekmadienį, gegužės 12 d., pietų metu Balzeko muziejuje. Organizacijos yra prašomos parašyti sveikinimus ir pristatyti ar prisiųsti į JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos raštinę iki penktadienio, gegužės 10 dienos.

x **JAV LB krašto valdybos pirmininkas** dr. Antanas Razma ilgametei Las Vegas, NV, apylinkės pirmininkei nusiuntė padėką už jos aukas, pasišventimą ir darbus Lietuvių Tautos reikalams. Jis laiške taip pat pastebėjo, kad jos darbas Lietuvai ypač gražus, kai ji net nėra lietuvių kilmės. Tuo tarpu sveikinimo laiškas taip pat nusiųstas naujai Las Vegas LB apylinkės pirmininkei Aldonai Jonynienei.

x **Patikslinimas.** „Draugo" gegužės 4 d. laidoje, rašant apie LB Vid. Vakarų apygardos suvažiavimą, buvo padaryta klaida. Turėjo būti parašyta: K. Laukaitis gavo 29 balsus, B. Vindašienė — 21 balsą ir B. Jasaitienė — 16 balsų. Už klaidą autorius atsiprašo.

x **Prezidento Vytauto Landsbergio puota,** gegužės 14, 1991, 6:30 v.v. Field Museum of Natural History, Lake Shore Dr. ir Roosevelt Rd. Vietą į puotą galima užsisakyti iki gegužės 10 d.: $100 už asmenį arba $1,000 už stalą (10 žmonių). Prašome susimokėti iki gegužės 10 d. čekius rašyti ir siųsti **Lithuanian American Community, Inc., 2713 W. 71 St., Chicago, IL 60629.** Taip pat galima susimokėti asmeniškai JAV Lietuvių Bendruomenės būstinėje, 2713 W. 71 St.. Jei turite klausimų prašome paskambinti **Linui Liubinskui 708-564-7935. Po gegužės 10 d. nebebus galima įsigyti vietų į puotą.**

(sk.)

x **Į Muzikos šventės banketą** bilietų galima įsigyti Vaznelių prekyboje. **tel. 312-471-1424.**

(sk)

x **AUKŠTOS KOKYBĖS RŪKYTOS DEŠROS, PALENDVICA** su pristatymu į namus Lietuvoje — **$84.00. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x **DVIEJŲ SAVAIČIŲ KELIONĖ Į LIETUVĄ SU ŠVENTOVIŲ APLANKYMU.** Nuo 06 birželio iki 22 birželio pramatoma aplankyti **ŠILUVĄ, KRYŽIŲ KALNĄ, ŽEMAIČIŲ KALVARIJĄ, PAŽAISLIO BAŽNYČIĄ, PAL. ARKIVYSK. J. MATULAIČIO KARSTĄ MARIJAMPOLĖJE, ATSTATYTĄ TAIKOS KARALIENĖS BAŽNYČIĄ KLAIPĖDOJE, SKIEMONIS — MARIJOS APSIREIŠKIMO VIETĄ** ir kt. Kelionės vadovas **KUN. DR. KĘSTUTIS TRIMAKAS.** Kaina nuo **$1,290 iki $1,850.** Kelionės agentūra: **G. T. INTERNATIONAL, INC.** 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, Ill. 60457. **TEL. (708) 430-7272.**

(sk)

x **Švč. M. Marijos Gimimo** parapijos bažnyčioje gegužinės pamaldos bus 6:30 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio kasdien. Pparapiečių prašo pamaldose dalyvauti.

x **Jurgis Janušaitis su žmona Veronika,** gyv. Port Orange, FL, gegužės 12 d. atskrenda į Chicagą ir praleis čia vieną mėnesį, apsistoję pas dukrą ir žentą Skvirblius. Dalyvaus beveik visuose Muzikos šventės renginiuose, aplankys daug draugų. Žurn. J. Janušaitis yra nuolatinis „Draugo" bendradarbis. Dabar Muzikos šventės korespondentas apie šventę rašęs „Drauge", „Dirvoje", „Tėviškės Žiburiuose", „Laisvoje Lietuvoje", Pasaulio Lietuvy" ir Australijos „Mūsų Pastogėje".

x **Salomėja Daulienė,** Brighton Parko Lietuvių bendruomenės darbuotoja, organizuoja priėmimą — vaišes, kurios įvyks po religinio koncerto Brighton Parko parapijos salėje.

x **Ona Norvilienė,** gerai pažįstama kulinarė Chicagos apylinkėse, maitins ir šią vasarą lietuvių kilmės jaunimą Dainavos stovykloje nuo liepos 28 d. iki rugpjūčio 4 d.

x **Patikslinimas.** Straipsnyje „Jis už mus — mes su juo" „Draugo" balandžio 25 d. laidoje Vliko ir Tautos Fondo vardu senatoriui D'Amato 1000 dol. įteikė ne A. Budreckas, bet **Algis Vedeckas.** Autorius už klaidą atsiprašo.

x **Muzikos Šventė** bus pradėta su religiniu koncertu, kuris įvyks gegužės 15 d., trečiadienį, 7:30 v.v. Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, Brighton Parke. Koncertą atidarys prez. Vyt. Landsbergis. Po koncerto parapijos salėje bus susitikimas su Vyt. ir Gražina Landsbergiais ir vaišės. Į vaišes įėjimo auka 10 dol. bilietai į koncertą ir vaišes gaunami Vaznelių prekyboje — **Gifts International, 2501 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. (312) 471-1424.** Taip pat ir Brighton Parko parapijoje.

Visuomenės žiniai, rengimo komitetas painformuoja, kad gali būti nenumatytų pakeitimų, kurie nepriklauso nuo rengimo komiteto.

(sk.)

x **NAUJAS „ŽAIBO" Nr. 10:** 22 svarai skaniausių mėsos produktų: 4 dėž. po 0,5 kg. kumpis konservuose, 2 kg. file plėvėlėje, 1,5 kg. lietuviškas skilandis, 1,5 kg. „Servilatas" dešra, 1 kg. „Žalgiris" dešra, 2 kg. „Sodžius" dešra. Pilna kaina $100. Kreiptis: **„ŽAIBAS" 9525 S. 79 Ave., Hickory Hills, IL 60457, tel. 708-430-8090.**

(sk.)

x **VISI SIUNTINIAI Į LIETUVĄ** siunčiami su **PRISTATYMU Į NAMUS** papigintomis kainomis. Rūbai, maistas, vaistai — **KIEKIS NERIBOTAS, MUITO NĖRA.** Iš kitų miestų savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x **AMERIKIEČIŲ PEDAGOGŲ IR MOKSLO SPECIALISTŲ GRUPĖ** vyksta į Lietuvą pravesti seminarus Vilniaus Pedagogniam Institute. **DAR YRA, PENKIOS (5) VIETOS.** Pilna kaina keliaujant per Berlyną — **$2,130 su skrydžiais,** viešbučiais, maitinimu ir turistinėmis ekskursijomis po Lietuvą. Kelionės datos **birželio 18 - 30 dienomis,** 9 naktys Lietuvoj ir 2 naktys Berlyne. Kelionę organizuoja **G. T. INTERNATIONAL.** Susidomėję skambinkite708-430-7272.

(sk)

Lietuvos Vyčių choras su savo vadovu muz. Faustu Strolia.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

„LAIŠKAI LIETUVIAMS" TRADICINĖ ŠVENTĖ

„Laiškų Lietuviams" metinėj šventėje pavasarėlis linksminasi saulės spinduliuose. Todėl ir į koplyčią, kur vyksta pirmoji šventės dalis, susirenka daugiau žmonių. Šv. Mišias atnašavo kun. L. Zaremba, S.J. Prasmingų minčių pamoksle, kalbėdamas apie Šventąjį Raštą, pabrėžė, kad ir žurnale įvairiuose straipsniuose daug rašo apie šią pasaulyje plačiausiai skaitomą knygą. Giedojo sol. Gražina Apanavičiūtė, Lietuvos operos primadona, jausmingai atlikdama Weberio ir Sasnausko religinius kūrinius. Vargonais grojo muzikas M. Motekaitis.

Bepigu redaktoriui Juozui Vaišniui, kai turi tiek daug rėmėjų ir darbščių organizatorių, taip šauniai viską suorganizavusių ir pravedusių. Salė buvo pilna žmonių. Tavo stalas ten, koks numeris buvo ištrauktas. Tada ir lengva pasakyti, jog ne stalas tave gerbia, o tu pagerbi stalą. Vieni iš šventės lankytojų jau 32 kartą įžengė į salę — tiek metų iš eilės ji rengiama, kiti žymėjo savo skaičius. Per tą laikotarpį keitėsi veidai ir pavardės, išminties raukšlės ir protingos žilos galvos, senelius lydėjo vaikai, glaudėsi anūkai.

„Laiškų Lietuviams" metinę šventę atidarė Rita Likanderytė. Ji buvo pavyzdingai gera programos vedėja. Graži laikysena, sodrus balsas, trumpi sakiniai. Miklus sąmojus juokavimus iššaukė.

Redaktorius Juozas Vaišnys kalbėjo apie 32 konkursą. Jie atnešė naujų bendradarbių, pasislėpusių talentų. Šiais metais nesusilaukė jaunimo rašinių. Lituanistinės mokyklos ir jaunimo organizacijos turėtų atkreipti dėmesį į konkursus. Iš Chicagos negavo nė vieno rašinio. Vienas rašinys pasiųstas iš Marquette Parko keliavo pusantro mėnesio ir buvo gautas po premijų paskyrimo. Tiek pat laiko keliavo rašinys iš Lietuvos, taip pat pavėlavęs. Konkurse dalyvao 10 asmenų: 5 moterys ir 5 vyrai, premijas laimėjo 4 moterys ir 2 vyrai.

Konkurso komisijos sekretorė Ona Mikailaitė perskaitė protokolą. 1991 metų žurnalo „Laiškų Lietuviams" paskelbto rašinių konkurso vertinimo komisiją sudarė penki nariai: pirmininkas Vytautas Mikūnas, Vytautas Kasniūnas, Vaida Kelerienė, Gailutė Valiulienė ir ses. Ona Mikailaitė. Komisija susirinko posėdžio kovo 21 d. I premija paskirta Daliai Staniškienei iš Clevelando už rašinį „Iš anglies į deimantą". II premija paskirta Vygantui Čaplikui iš Vilniaus už rašinį „Aukų bokštas". III premija — Romualdui Kriaučiūnui iš Lansing, Mich., už rašinį „Įtampos šeimoje ir visuomenėje". IV premija — Ninai Gailiūnienei iš Juno Beach, Fl., už rašinį „Paslėpta Dievo didybė". Du rašiniai gavo panašų balsų skaičių, tad nutarta skirti dvi V premijas: Marijai Kazakevičienei iš Lietuvos už rašinį „Nelaimės šaknys" ir Gražinai Kriaučiūnienei iš Lansing, Mich., už rašinį „Liūdesys — augimas ir pasidavimas".

Vacys Momkus įteikė Lietuvių Fondo vardu auką „Laiškų Lietuviams" redaktoriui, pasakydamas porą šiltų žodžių.

Rita Likanderytė perskaitė pirmos premijos laimėtojos D. Staniškienės laišką. Dr. Romualdas Kriaučiūnas kalbėjo konkurso premijas laimėtojų vardu. Šiltai nuteikė klausytojus pasakyti pirmieji humoro žodžiai, paskiau jausmingai nuskambėjo perduoti mamos patarimo žodžiai: „Lietuviškas žodis yra šventas ir jo išmesti negalima". Todėl ir rinko žurnalo komplektus nuo pirmo numerio, ir šiandien jie nusiųsti į Lietuvą eina iš rankų į rankas. Visų konkurso dalyvių vardu dėkojo redaktoriui ir redakcijos kolektyvui už paskatą atsakyti į „laiškus" ir rašyti. Mecenatų vardu kalbėjo prel. J. Prunskis.

Gen. konsulas Vaclovas Kleiza sveikino konkurso laimėtojus, redaktorius, bendradarbius ir skaitytojus. Kvietė visus palaikyti artimus ryšius ir pasiruošti bendram darbui. Mylėję Lietuvą iš toli, dabar mylėkime iš arti.

Red. Juozas Vaišnys, S.J., dėkojo sol. Gr. Apanavičiūtei, Mariui Gražuliui ir jo žmonai Silai už meninę programą, Ritai Likanderytei už gražiai pravestą programą ir visiems, padėjusiems šią šventę suruošti.

Meninę programą atliko Marius ir Sila Gražuliai. Marius grojo violončela, o Sila skambino pianinu ir dainavo solo. Pirma jie atliko kompozitoriaus Gabriel Faure „Apres un Reve" — violončelos ir pianinas. Po to atliko Silos kompoziciją pagal Bernardo Brazdžionio eilėraščius: „Keleiviai" ir „Valandos". Marius perskaitė eilėraščių žodžius, po to Sila dainavo, Marius grojo violončela. Pabaigai Marius grojo Concerto No. 1, komp. Saint-Saens. Abu meninės programos dalyviai scenoje jautėsi paprastai, šeimyniškai, kukliai. Plojimais ir valiavimais klausytojai nuoširdžiai dėkojo. Prieš vakarienę invokacijoje kun. Kęstutis Trimakas giliomis mintimis sujungė Dievo darbus su „Laiškų Lietuviams" paskirtimi.

Vakarienė buvo paruošta ir patiekta dideliu išmaningumu. Visus nustebino ant stalo buvęs valgiaraštis. Iš anksto žinojome ką valgysime ir galėjome ne tik skaityti kalorijas, bet ir pasirinkti, kas priimtiniausia pagal savą skonį. Šeimininkė Birutė (Racine Bakery). Visko buvo tiek daug ir taip skaniai paruošta! Nuo maldos žodžių iki vyno taurės sielai ir kūnui daug peno. Kas balandžio 14 dieną šventė gimtadienį ar vardines, susilaukė sveikinimų ir dainų, nes čia buvo D. Ilginytė ir Dainavos dainininkai. Maloniai praleidome laiką nuo 3 val. po pietų iki saulėlydžio.

Vyt. Kas.

SOLISTĖ APANAVIČIŪTĖ MARGUČIO KONCERTE

Lietuvos operos solistė Gražina Apanavičiūtė, ypatingo pajėgumo sopranas, gegužės 5 d. atliko programą Jaunimo centre, Margučio koncerte. Muzikos studijas išėjusi Lietuvos konservatorijoje, turi parengusi 25 operos partijas, yra dainavusi Vokietijoje, o maždaug nuo Velykų yra JAV-se. Galinti koncertuoti didžiosiose miestų teatrų salėse. Margučio koncerte ji atliko apie 25 dainas ir arijas.

Pirmoji koncerto dalis buvo skirta lietuviams kompozitoriams. Čia buvo A. Kačanausko, V. Kairiūkščio kūriniai bei liaudies dainos, aranžuotos J. Tallat-Kelpšos, V. Juozapaičio. Kai kurias dainas solistė davė pirmą kartą, kaip F. Bajoro Maldą, V. Juozapaičio Oi ką kalba linelis, iš Motinos dainų ciklo V. Juozapaičio kompozicija Leidžias saulutė, dedikuota paties kompozitoriaus Gražinai Apanavičiūtei.

Antrojoje koncerto dalyje buvo arijos A. Scarlatti, G. Giordani daina „Caro mio", arija iš V. Klovos Pilėnų, Danutės lopšinė — Ant. Račiūno, arija iš „Giocondos" (Poncielli), baladė iš Skrajojančio Olando.

Solistei pavyko užmegsti šiltą ryšį su publika, kuri jai negailėjo ovacijų. Solistė iš savo gausaus repertuaro dainavo po porą posmų, taigi susidarė ilgai neužtrunkanti patraukli įvairumų pynė. Dainas lydėjo tai jos patraukli šypsena, tai susikaupimas maldai. Liaudies melodijomis buvo palaikomas stiprus ryšys su tauta, o patriotiniai jausmai išsiliejo bisui dainuojant apie Tėvynę Lietuvą. Jai taiklią palydą fortepijonu sudarė pianistas M. Motekaitis, kuris ir pats fortepijonu virtuoziškai atliko G. Gudauskienės tris impresijas lietuviškoms patarlėms bei A. Tcherepnino ketvertą preliudų, susilaukdamas plataus publikos susidomėjimo. Nežiūrint gausių renginių, publikos suvažiavo nemažai, net ir iš tolimesnių priemiesčių.

Iš Chicagos solistė vyks koncertuoti į Kanadą, New Yorką, Bostoną, palikdama čia mielus atsiminimus.

Po koncerto publika turėjo progos pabendrauti su soliste kavinėje.

J. Pr.

SIELOVADOS TARYBOS SUVAŽIAVIMAS

Metinis Lietuvių Sielovados tarybos (vysk. P. A. Baltakio) suvažiavimas įvyks gegužės 25 d., šeštadienį, Jaunimo centre Chicagoje (Lietuvių Muzikos šventės savaitėje). Suvažiavimo pirmuoju punktu 10 v.r. bus simpoziumas: Išeivija ir Lietuva — jų sielovados ryšiai. Referuoja dabar Amerikoje besilankantis Vilkaviškio vyskupas Juozas Žemaitis, ilgiau Lietuvoje talkinę kun. Antanas Saulaitis, SJ, ses. Ignė Marijošiūtė ir sociologė Irena Lukoševičienė, moderuojant Aldonai Zailskaitei. Jų referatų pagalba, suvažiavimo metu bus nagrinėjama, kaip galėtumėm sėkmingiau pagelbėti atsikuriančiai tautai ir kaip tauta gali padėti išeivijos sielovadoje.

Po pietų pertraukos 1 val. vysk. Paulius Baltakis duos savo pranešimą, o po to bus duodami įvairių komisijų pranešimai, nustatomos gairės ateičiai ir svarstomi organizaciniai klausimai.

Komisijų vadovai ir nariai jau turėtų būti gavę kvietimus su prašymu apie dalyvavimą iš anksto pranešti raštu suvažiavimo koordinatorei Liūdai Rugienienei, 30717 Lund Dr., Warren, MI 48093. Suvažiavimas atviras visiems, ne tik Sielovados tarybos nariams, tik prašoma pranešti raštu Liūdai Rugienienei čia duotu adresu.

a.j.z.

x **Lietuvos Vyčių Vidurio Amerikos distriktas** yra susirūpinęs Lietuvos pasiuntinybės Washingtone, D.C., finansais paskyrė iš „Lietuvos Atsiminimų" banketo 2000 dol. Manoma, kad ir kitos organizacijos surinks ir paskirs savo finansinę paramą pasiuntinybei, kuri atlieka didelius darbus.

x **Emilija Balzekienė** per savo sūnų Stasį, Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus įkūrėją ir direktorių tarybos pirmininką, įteikė 1000 dol. ses. kazimierietei Grace Ann, Marijos aukšt. mokyklos direktorei, lietuvaičių mokinių stipendijoms, kad paskatintų jas siekti aukštojo mokslo.

x **Upytės Draugiško klubo** susirinkimas įvyks penktadienį, gegužės 10 dieną, Kojak salėje, 4500 So. Talman Ave. pirmą valandą po pietų. Nariai prašomi atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaišės.

x **Be BELGRADO ir MASKVOS** ir be **VARŠUVOS** „mielos", su Lufthansa per Berlyną skrendam **MIESTAN GEDIMINO! ČIKAGA — BERLYNAS - VILNIUS SPORTO** šventėn: 23 liepos iki 08 rugpjūčio **nuo $1,095.00, SPORTO** šventėn: 25 liepos iki 10 rugpjūčio **nuo $1,125.00, MENO IR MUZIKOS:** 22 rugpjūčio iki 07 rugsėjo **nuo $1,125.00 G. T. INTERNATIONAL, INC.** 9525 **So. 79th Ave., Hickory Hills, Ill. 60457. Tel. (708) 430-7272.**

(sk)

x **G. T. INTERNATIONAL** parūpina jūsų giminėm bilietus iš Lietuvos į įvairius Amerikos miestus neskrendant per Maskvą. Su jūsų giminėmis ryšį palaiko ir perduoda visas informacijas mūsų raštinės atstovė Vilniuje. Prašome kreiptis: **G. T. INTERNATIONAL, INC., 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 430-7272.**

(sk)

x **Romas Pukštys vėl vyksta į Lietuvą** gegužės gale. **PERVEDAMI DOLERIAI, PALIKIMAI** jūsų giminėms ir draugams. Perveža dokumentus ir vaistus mažais kiekiais. **Atsiskaityti iki gegužės 21 d. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629 tel. 312-436-7772.**

(sk)

x **Keturiasdešimt septynių Lietuvos dailininkų** grafikos darbų paroda-ekspozicija Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre! Parodos atidarymas **gegužės 10 d.,** 7:30 v.v. Paroda tęsis iki birželio 3 d.

(sk)

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.